Dobro Ludu

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM
— :: — :: — ZDROWIA LUDU — :: — :: —

Redaktor naczelny i odpow.: Dr. chem. Em. Kwaśnik. Katowice, Pl. Wolności 9

Redacja i administracja: KATOWICE, Plac Wolności 9 I. p., tel. 31-41.
Konto: P. K. O. Katowice 307 802 — Cena prenumeraty: miesięcznie 5,— zł.

Nr. 6 **Katowice / czerwiec 1932** **Rok 2.**

Samopomoc społeczno-gospodarcza, jako program nasz i naszego wydawnictwa „Dobro Ludu".

Jeżeli historycznie ująć zechcemy od zamierzchłych czasów, aż po dnie dzisiejsze dążenie człowieka do stworzenia sobie dobrobytu, to widzimy, że dążenie to szło od gospodarstwa jednostkowego po przez gospodarstwo rodziny, miasta, związku, państwa, aż do gospodarstwa światowego. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że w dzisiejszym ustroju gospodarczym jednostka pozostawiona sama sobie jest zbyt mało silna, by podołać mogła wszelkim swoim potrzebom i zaspokoić byt swój i swojej rodziny w sposób, zadawalniający stopień jej kulturalnego rozwoju i położenia. Nic więc dziwnego, że w naszych czasach powstają i rozwijają się organizacje SAMOPOMOCY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ.

Przez SAMOPOMOC SPOŁECZNO-GOSPODARCZĄ rozumieć należy, połączenie się pewnej większej ilości osób żywiących te same cele i idealy, by wspólnemi siłami osiągnąc to, czego jednostka sama nie jest w stanie uczynić. SAMOPOMOC GOSPODARCZA to wspólny kapitał dóbr materjalnych i duchowych złącznoych razem ze sobą, by służyć tak całości, jak i też odrębnym jednostkom z osobna do tej samopomocy należących.

Opowiadają o pewnym doświadczonym życiowo starcu, który umierając, zawołał do siebie siedm synów wraz z ich przyjaciółmi i kazał przynieść dwadziejścia rózg i dawał najsłabszemu z nich każdą rózgę z osobna by ją złamal, co naturalnie z wielką łatwością najsłabszy uczynił. Następnie starzec złączył dwadzieścia rózg razem i kazał je złamać najsilniejszemu, a on mimo nadzwyczajnej siły nie mógł tego złączonego pęku rózg złamać.

W tym prostym przykładzie widzimy jasno, że złączone siły słabych, stanowią potęgę w stosunku nawet do najsilniejszych jednostek, luzem, osobno chodzących. Z myśli tych popartych długowie-

kową praktyką i doświadczeniem powstały najrozmaitszego rodzaju instytucje społeczno-gospodarczej samopomocy, a wśród nich na plan pierwszy wybiły się i rozwinęły SPÓDZIELNIE które jako instytucje ZAREJESTROWANE w SĄDZIE i POZOSTAJĄCE POD ZWIERZCHNIM NADZOREM ZWIĄZKÓW REWIZYJNYCH PODLEGAJĄCYCH RADZIE SPÓŁDZIELCZEJ przy MINISTERSTWIE SKARBU cieszyć muszą się ogólnem zaufaniem społeczeństwa, jak też i władz państwowych.

Powołując do życia nasz miesięcznik „Dobro Ludu" wiedzieliśmy, że mimo kryzysu, a właśnie dlatego, że taki kryzys panuje, miesięcznik ten ma rację swego bytu i istnienia, gdyż służąc sprawom dobra ludu spełnia zadania poważne i w dzisiejszych czasach potrzebne.

Chcąc rozszerzyć zasiąg naszych czytelników stworzyliśmy dla czytelników pilnych i punktualnych premje w postaci zwrotu kosztów na lekarza i lekarstwa i dziś już w tak stosunkowo krótkim czasie istnienia, bo zaledwie dopiero rok drugi wykazać możemy, że BLISKO 300 PRENUMERATORÓW KORZYSTAŁO z NASZYCH PREMJI mając w tem dużą pomoc i ulgę. Liczba ta świadczy, że potrzeba pomocy jest dzisiaj zbyt wielka i że ramy miesięcznika są zbyt małe by w sposób racjonalny tym potrzebom zadość uczynić, oraz, że dla tego celu potrzebna jest ODRĘBNA SPECJALNA ORGANIZACJA SAMOPOMOCY.

Ponieważ jednak w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26. stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń, prywatne zakłady ubezpieczeń działalność ubezpieczeniową wykonywać mogą tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej, to jest Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń (Ministerstwo Skarbu) i to we formie spółki akcyjnej, lub towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, postanowiliśmy powołać do życia ODPOWIEDNIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH i poczyniliśmy w Ministerstwie Skarbu wszelkie potrzebne kroki, celem uzyskania koncesji dla wspomnianego towarzystwa.

W obecnej chwili jesteśmy już w tak dalekiem stadjum, blizkiem urzeczywistnienia naszego celu, że uzgadniamy z odnośnemi władzami, a w szczególności z Państwowym Urzędem Kontroli Ubezpie-

czeń, ostateczne ogólne warunki ubezpieczeniowe, statut, taryfy wraz z opisem konstrukcji taryfy, oraz plan działalności.

W myśl wymogów ustawowych do zaistnienia takiego prywatnego wzajemnego towarzystwa ubezpieczeń potrzebny jest przedewszystkiem kapitał zakładowy w kwocie zł. 200.000.— (dwieście tysięcy).

Pragniemy, ażeby członkami tego towarzystwa zostali przedewszystkim nasi prenumeratorzy i czytelnicy i by oni głównie korzystali z dobrodziejstw wzajemnego ubezpieczenia i dlatego też kierowani tą myślą rozpoczynamy zbiórkę z pośród naszych prenumeratorów i czytelników, na powyższy kapitał zakładowy przez specjalnie do tego upoważnionych przedstawicieli — inkasentów, oraz drogą przekazu pocztowego czekiem na P.K.O. nr. 307.802.

Równocześnie dla orjentacji zamieszczamy poniżej uzgodniony materjał t. j. plan działalności mającego powstać zakładu ubezpieczeń, zasadnicze postanowienia taryfy wraz z opisem konstrukcji.

Projekt.

Plan działalności zakładu ubezpieczeń p. f. »Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń na Wypadek Choroby »Dobro Ludu«.

przedłożony Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń, stosowie do art. 2 ust. 1 p. c) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń.

---

1) RODZAJ UBEZPIECZEŃ. Zakład zawierać będzie umowy ubezpieczenia, przewidujące zwrot kosztów leczenia wraz z zapomogami pośmiertnemi (lub bez tych ostatnich). Zakres odpowiedzialności Zakładu określony jest w ogólnych warunkach ubezpieczeń, oraz w odnośnych taryfach. Ogólne warunki oraz taryfy przedkładane będą państwowej władzy nadzorczej do zatwierdzenia. (Zasadnicze postanowienia taryfy I załącza się).

2) UMOWY UBEZPIECZENIA — zawierane będą na okresy 3-letnie (od 1-go dnia dowolnego miesiąca), przyczem ubezpieczającemu przysługuje prawo corocznie wypowiedzieć umowę ubezpieczenia na koniec roku ubezpieczeniowego; wypowiedzenie winno nastąpić najpóźniej na miesiąc przed rozpoczęciem nowego okresu ubezpieczeniowego.

Składki płatne będą w ratach miesięcznych, tak iż w końcu roku sprawozdawczego (31 grudnia) nie istnieje t. zw. rezerwa (przeniesienie) składek.

3) W razie zawierania UBEZPIECZEŃ GRUPOWYCH ze zrzeszeniami etc., rabat od składki wynosić będzie do 5 %, pod wa-

runkiem, że władze zrzeszenia będą zbiorowo przelewały składki do kas Zakładu.

4) **REZERWA NA SZKODY NIEUREGULOWANE** wykazywana w bilansie na koniec roku sprawozdawczego (31 grudnia) obliczana będzie według wysokości zgłoszonych i uznanych do końca marca roku następnego pretensyj z tytułu świadczeń przypadających do wypłaty za ubiegły rok sprawozdawczy; na rezerwę pretensyj do tego czasu niezgłoszonych stosowana będzie ryczałtowa podwyżka uznanych o 10 %. Pretensje sporne, o ile nie wykraczają one notorycznie poza zakres odpowiedzialności zakładu, przyjęte będą — przy obliczaniu rezerwy szkód — w całości.

5) **Do Funduszu ubezpieczeniowego** — po myśli art. 38 rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń — należeć będzie fundusz na zwroty dla ubezpieczających, oraz składki uiszczone za okres po 31 grudnia roku sprawozdawczego.

6) **Fundusz na zwroty dla ubezpieczających** tworzony będzie z odliczeń od składek w wysokości 5 % składek, oraz z dotacji części nadwyżek rocznych według przepisów statutowych. Fundusz ten przeznaczony jest na zwroty dla ubezpieczających, którzy w ubiegłym roku sprawozdawczego opłacili wszystkie należne składki, a nie korzystali ze świadczeń zakładu. Podział funduszu pomiędzy uprawnione do zwrotu polisy następuje w równej wyskości; wypłata następować będzie przez zwolnienie danej polisy od opłaty składek przez odpowiednią ilość miesięcy. Dla każdej taryfy tworzony będzie odrębny fundusz; w sprawozdaniach uwidaczniana będzie jednakże jedynie łączna suma wszystkich tych funduszów. W razie niedoboru bilansowego „fundusz na zwroty" będzie mógł być użyty na pokrycie strat (niedoboru).

7) Na rachunku bieżącym, przewidzianym w art. 39 ust. 1 p. i) rozporządzenia o kontroli ubezpieczeń zakład umieszczać będzie najwyżej 250 000,— złotych.

8) Do sald ajenturalnych stosować się będzie postanowienie, że salda, przekraczające 25 % przypisanej składki za rok sprawozdawczy, wstawiane będą do rezerwy na należności wątpliwe, wykazywanej w pasywach bilansu.

Ze względu na własną korzyść

powinien każdy abonent miesięcznika naszego starać się o

regularne zapłacenie prenumeraty miesięcz.

Prosimy o przygotowanie małej tej kwoty, aby ją wpłacić inkasentowi, lub przekazać na nasze konto czekowe P. K. O. Nr. 307 802 w Katowicach.

Kto pozostaje wiernym czasopismu naszemu czyni mądrze i przezornie.

9) Górną granicą kosztów pozyskiwania ubezpieczeń będzie 80 % składek należnych w ogólnym okresie wyczekiwania, t. j. w pierwszych trzech miesiącach trwania poczczególnego ubezpieczenia.

10) Instytucje, w których ma być lokowana gotowizna: jest Polski Bank.

Oświadczenia do planu działalności.

1) Do planu działalności zakładu ubezpieczeń p. f. „Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń na Wypadek Choroby „Dobro Ludu“, na żądanie Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń zostaną, w razie uzasadnionej potrzeby, wprowadzonew terminie przez Urząd wyznaczonym wszelkie zmiany, których wprowadzenia Urząd zażąda, czy to ogólnie od wszystkich zakladów ubezpieczeń, czy też indywidualnie, ze względu na rzeozywisty przebieg działalności wymienionego zakładu.
2) Zakład nie będzie przyjmował weksli na pokrycie składek.
3) Zakład obowiązuje się do nadsyłania Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń odpisów wszelkich umów reasekuracyjnych i zmian do nich najpóźniej w ciągu 14 dni po ich podpisaniu (wraz z ewentualnemi przekładami), oraz perjodycznego nadsylania wykazów, obrazujących stan stosunków reasekuracyjnych wg. szematów, ustalanych przez Urząd.
4) Zaklad będzie po zamknięciu każdego roku sprawozdawczego poddawał szczegółowej analizie przebieg interesu, oraz wyniki jej podawał Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń, wraz z wykazami, sporządzonemi wg. szematów przez Urząd ustalonych.

Taryfy I.

Zasadnicze postanowienia.

A. Składka.

dla rodziny, składającej się z męża, żony i 2 dzieci: Zł. 13.50 miesięcznie,

za mężczyznę samego	„	5.—	„
„ kobietę samą	„	7.50	„
„ każde dziecko (poniżej 20 lat), należące do skladu rodziny i mieszkające z rodziną	„	3.—	„
Za mężczyznę ponad lat 50 oraz za kobietę ponad lat 45 dolicza się po	„	2.50	„

Górna granica wieku, dopuszczalna przy zawarciu ubezpieczenia do 60 lat.

Opłata wstępna: półmiesięczna składka i polisowe Zł. 2.50.

B. Świadczenia.

Ogólny okres wyczekiwania — 3 miesiące; pozatem specjalne okresy wyczekiwania, przewidziane w ogólnych warunkach ubezpieczeń dla niektórych wypadków, jak dentystyka (6 mies.), ginekologja i połóg (9 mies.), wycinanie migdałów (9 mies.), gruźlica, rak (1 rok), lues i jego skutki (3 lata).

Dla ubezpieczonych mężczyzn, zawierających ubezpieczenia w wieku ponad lat 50, a dla ubezpieczonych kobiet, zawierających ubezpieczenia w wieku ponad lat 45 — ogólny okres wyczekiwania wynosi 6 miesięcy.

Okres wyczekiwania odpada — jeżeli choroba spowodowana została nieszczęśliwym wypadkiem.

1) Zwrot 75 % kosztów honorarjum lekarskiego (uznanego w Państwie lekarza), z tem, że zwrot ten z tytułu jednej choroby nie może przekroczyć zł 120.—, w pierwszym roku ubezpieczenia kwota ta redukuje się w stosunku ilości opłaconych miesięcy do 12.

2) Zwrot kosztów zabiegów specjalnych, oraz operacyj w wysokości 75 % przedstawionych rachunków, z tem, że zwrot z tytułu jednej operacji wraz z zabiegami nie może przekroczyć zł 300,—.

3) Zwrot kosztów lekarstwa: 75 % taksy aptecznej.

4) Zwrot kosztów drobnych środków pomocniczych i naświetlań: 75 % rachunku lekarskiego, z tem, że zwrot tytułu wydatków, spowodowanych jedną chorobą nie może przekroczyć zł. 30.—.

5) Pobyt w szpitalu: zł. 5.— za każdy dzień pobytu (dzieci do lat 14 — zł. 4.—), oraz zwrot kosztów operacyi według punktu 2.

6) Leczenie zębów: 75 % rachunku dentysty, z tem, że zwrot w ciągu roku nie może przekroczyć zł 50,— na jedną osobę.

7) Pomoc położnicza:

bez asysty lekarza	— zł. 50.—
z asystą lekarską i operacją do	— zł. 100.—

8) Zapomogi pośmiertne: (czas wyczekiwania jeden rok).

po roku członkostwa:	zł. 100.—
„ 2 latach „	„ 200.—
„ 3 „ „	„ 300.—

Ze względu na własną korzyść

powinien każdy abonent miesięcznika naszego starać się o

regularne zapłacenie prenumeraty miesięcz.

Prosimy o przygotowanie małej tej kwoty, aby ją wpłacić inkasentowi, lub przekazać na nasze konto czekowe P. K. O. Nr. 307 802 w Katowicach.

Kto pozostaje wiernym czasopismu naszemu czyni mądrze i przezornie.

Opis konstrukcji taryfy I.

Zakładu Ubezpieczeń p. n. »Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń na WypadekChoroby »Dobro Ludu«

1) Konstrukcja świadczeń wzorowana jest na tarypie t. zw. „Landtarif" niemieckiego zakładu ubezpieczeń na wypadek choroby p. n. „Vereinigte Krankenversicherungs-A. G." w Berlinie, z tem, że zamiast jednostki monetarnej niemieckiej „Reichsmark" ustanowiono tę samą ilość jednostek monetarnych polskich.
Dodano jedynie świadczenia pośmiertne w wysokości następującej:

zl 100 — po jednym roku trwania ubezpieczenia
zl 200 — po dwuch latach " "
zl 300e— po trzech latach " "

2) Składki wymienionego niemieckiego zakładu ubezpieczeń przy podanej taryfie „Landtarif" (bez świadczeń na wypadek śmierci) wynoszą:

dla męża do 50 lat „ żony do 45 „ „ 2 dzieci „ 14 „	razem RM. 10.— miesięcznie
dla męża samego	RM. 4.— miesięcznie
„ żony samej	RM. 6.— "
„ każdego dziecka (do lat 21), o ile należy do gospodarstwa	RM. 2.50 "

3) Według doświadczeń zakładu (por. np. sprawozdania rachunkowe) świadczenia wymagają ca. 72.5 % składek brutto, reszta przeznaczona jest na koszta akwizycyjne i adminiktracyjne, dotację „funduszu dywidendowego" etc.

4) Wobec braku doświadczeń, dotyczących polskich stosunków przyjmuje się dla ostrożnoshi że składka netto wynosić winna o 10 % więcej, aniżeli w Niemczech, oraz że część składki brutto, przeznaczonej na koszty etc. wraz z dostacją „funduszu na zwroty", stanowić będzie 33 1/3 % tejże, tak, iż składka zakładu winna wynosić:

$$P.\frac{0,725\ .\ 1,1}{(1-0,333)} = 1,20\ P.$$

N. B. Niemiecka statystyka*) wykazuje, że łączne koszty (koszty akwizycyjne, koszty inkasa: właściwie koszty administracyjne) zakładu ubezp. na wypadek choroby stanowią w roku 1930-ym przeciętnie 21,9 % skadek.

*) por. np. statystykę podawaną przez „Deutsche Versicherungszeitung".

5) Koszt ubezpieczenia zapomogi pośmiertnej obliczony został na podstawie współczynników śmiertelności Państwa Polskiego wg. prof. Stefana Szulca (Kwartalnik Statystyczny, rok 1931, tom VIII, zeszyt 1).

W wiekach miarodajnych dla omawianego ubezpieczenia śmiertelność wynosi przeciętnie do 10 $^0/_{00}$ rocznie. Ze względu na małe w stosunku do innych świadczeń — znacznie zapomogi pośmiertnej niema konieczności różniczkowania składki za ubezpieczenie kapitału pośmiertnego według wieku ubezpieczonego. Przy kapitale pośmiertnym zł. 300.— po trzech latach trwania ubezpieczenia — składka roczna wynosić zatem winna do zł. 3.—, co stanowi 25 groszy miesięcznie; w pierwszych latach ubezpieczenia odpowiednio mniej.

6) Całkowita składka wg. projektowanej taryfy wynosić zatem winna

dla mężczyzn	— 4.00 x 1,2 + 0,25 =	zł. 5.—
„ kobiet	— 6.00 x 1,2 + 0,25 =	„ 7.50
„ rodziny (suma tych dwuch składników)		„ 12 50
„ każdego dziecka 2.50 x 1,2		„ 3.—

Niezależnie od tej akcji, spełniając prośby i życzenia naszych czytelników i przyjaciół, powołujemy do życia kierowani myślami na wstępie wypowiedzeniami, instytucję:

Społeczno-gospodarcza Kasa celowych oszczędności

spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnoscią.

Celem tej spółdzielni jest wzajemne udzielanie pomocy społeczno-gospodarczej członkom należącym do spółdzielni.
W tym celu spółdzielnia obejmuje następujące działy:

1) Dział kredytowy.
2) Dział oszczędnościowy.
3) Dział pomocy doraźnej.
4) Dział posagowy.
5) Dział porad.

1. Do DZIAŁU KREDYTOWEGO należeć będzie udzielanie członkom spółdzielni pożyczek, przedewszystkiem na cele budowlane, zakupna własnej roli, względnie warsztatu pracy (sklep, przedsiębiorstwo, zakład rzemieślnicy) spłaty uciążliwych długów, wogóle dla celów produkcyjnych a podnoszących dotychczasową sprawność gospodarczą członków spółdzielni.

Warunkami uzyskania wspomnianej pożyczki są:

1) Musi się być członkiem spółdzielni przez wpłacenie conajmniej jednego a najwyżej 5-ciu udziałów członkowskich. Wysokość udziału poza jednorazowym wpisem zł 10,— wynosi zł **50,—** które mogą być wpłacone bądź jednorazowo bądź przez dziesięć miesięcy po zł 5,— lub przez dwadzieścia miesięcy po zł 2,50.
2) Wpisowe do działu kredytowego w sumie zl. 20.— oraz zł. 15.— jako pokrycie na koszta administracyjne a w szczególności koszta wywiadu.
3) 10 % sumy mającego się uzyskać kredytu musi być złożona w dziale oszczędnościowym członka starającego się o pożyczkę, a więc naprzykład chcący uzyskać pożyczkę zl. 5000.— wpłacić musi tytułem udziału na dział oszczędnościowy zł. 500.—. Prawa i obowiązki działu kredytowego określa specjalny regulamin tego działu.

Dla charakterystyki w jak fatalnem i złem położeniu znajdują się ci, którzy nie mają własnego domu i muszą płacić komorne w obcym domu podajemy ciekawe zestawienie podane przez analogiczną do naszej instytucji (Stołeczny zakład oszczędnościowo-pożyczkowy i budowlany „Wzajemność“ w Warszawie), a mianowicie:

1) Ile? zapłacisz tytułem komornego (czynszu) mieszkając przez 230 miesięcy w obcym domu za komornym miesięcznie po zł. 150.—	Odpowiedź! złotych 34500.—	co masz? Jako lokator nic!
2) Ile? zapłacisz tytułem odsetek (12 %) w przeciągu 230 miesięcy od długu hipotecznego zł. 12000.—	Odpowiedź! złotych 27600.—	co masz? zł. 12000.— długu jako właściciel domu
3) Ile? zapłacisz w przeciągu 230 miesięcy za dom własny przy pomocy udzielonej przez nas pożyczki zł. 12.000.—	Odpowiedź! złotych 20880.—	co masz? wolny od długu dom

Tak więc członkowie naszej spółdzielni przy odpowiednim jej rozwoju dojść mogą do posiadania własnego domu, ponosząc korzyści powyższem przykładem aż zbyt wyraźnie wyjaśnione.

O tem, że dział ten ma możność szerokiego u nas rozwoju przy należytem sumiennem i fachowem kierownictwie niech świadczy fakt, że tego rodzaju „Kasy Celowych Oszczędności“ w Ameryce i Anglji rozporządzają kapitałem zł. 100 miljardów i dzięki którym 15 miljonów członków uzyskało własny dom, lub własną posiadłość rolną. Tak samo nadzwyczajnie rozwijają się te kasy w Niemczech, niema więc powodów, by i u nas się nie rozwinęły i nie rozrosły, byle tylko dobrej woli, pracy i uczciwości.

2. DZIAŁ OSZCZĘDNOŚCIOWY polega na tem, że każdy członek spółdzielni, a więc ten kto wpłacił wpisowe i jeden udział, ma możność składania we spółdzielni oszczędności i to w ten sposób, że wpłacając miesięcznie po zł. 3.— czyli dziennie tylko 0.10 gr otrzyma:

po 5-ciu latach zł. 215.—
„ 10 „ „ „ 500.—
„ 15 „ „ „ 875.—

za każdą miesięczną składkę oszczędnościową w kwocie zł. 3.— czyli np. składający miesięcznie zł. 30.— a więc zł. 1.— dziennie tytułem oszczędności otrzyma 10 razy tyle a więc:

po 5-ciu latach zł. 2150.—
„ 10 „ „ „ 5000.—
„ 25 „ „ „ 8750.—

Oszczędzający w ten sposób ma pierwszeństwo w otrzymaniu pożyczki długoterminowej, a to w 10-cio krotnej wysokości posiadanych składek oszczędnościowych, oraz prawo do pożyczki krótkoterminowej w wysokości ¾ sumy złożonych oszczędności.

Celem zachęcenia do oszczędności ustanawiamy tak zwane premje oszczędnościowe, polegające na tem, że co roku z pośród 250 oszczędzających wylosowany będzie jeden, który otrzyma taką sumę któraby mu się należała po wpłaceniu wszystkich składek oszczędnościowych, a więc np. ktoś zobowiązał się oszczędzać przez lat dziesięć i wpłacać po zł 30,— miesięcznie to wedle naszego wyżej wymienionego przykładu, ma otrzymać po 10-ciu latach zł 5000,—, w razie losowania corocznego oszczędzający nawet w przeciągu roku ma te szanse, że chociaż wpłacił tylko zł 360,—, to jest 12 miesięcy po zł 30,— może być wylosowany i otrzymać zł 5000,—.

Korzyść więc takiego oszczędzania jest ta, że oszczędzający zbiera kapitał należycie oprocentowany, który mu się zawsze przyda (starość, zaopatrzenie dzieci, studja, koszta założenia warsztatu itp.) a ponadto przez wylosowanie uzyskać może nadzwyczajną korzyść.

3. Z DZIAŁU POMOCY DORAŻNEJ korzystać mogą członkowie spółdzielni w wypadkach doraźnej i ważnej potrzeby, której celowość uznaje zarząd spółdzielni, a odnosić się może ona do wszelkich dziedzin życia i potrzeb członka, a więc doraźna potrzeba gotówki w razie zachorowania, na opłatę szkolną, opłaty sądowe i podatkowe, spłacenia uciążliwego długu, potrzeba gotówki na zaspokojenie pretensji celem uniknięcia egzekucji lub licytacji itp. o ile niezaspokojenie tych potrzeb grozi materjalną ruiną.

4. DZIAŁ POSAGOWY. Każdy członek spółdzielni może odrębnie zapisać się do działu posagowego, osiągając te korzyści, że w razie wstąpienia w związki małżeńskie (zamążpójście, ożenek) ma prawo uzyskania po dwuletnim czasie należenia do tego działu kwotę zł 2000,— pod warunkiem wpłacenia wstępnego w kwocie zł 5,— oraz wpłacenia w pierwszych dwudziestu miesiącach, miesięcznie po zł 5,— czyli za wpłacenie w ciągu 20 miesięcy zł 100,— w razie ożenku lub zamążpójścia otrzymuje zł 2000,—.

Ponadto na wypadek ślubu członka spółdzielni, należącego do działu posagowego ma obowiązek każdy członek uiścić nadzwyczajną wpłatę zł 2,—, z tem jednakowoż, że nadzwyczajne te wpłaty nie mogą przekraczać rocznie zł 100,—.

Na wypadek niekorzystania z prawa posaga w ciągu 10-ciu lat, względnie śmierci członka, spółdzielnia wraca członkowi względnie jego spadkobiorcom spłaconą kwotę udziału.

Celem zachęcenia korzystania z tego działu, ustanawia się PREMJĘ POSAGOWĄ w kwocie zł 5000,— która będzie co roku wylosowana z pośród 2000 uprawnionych do otrzymania kwoty posagowej t. j. zł 2000,—.

Zaznacza się, że wpłacać składki do działu posagowego mogą nie tylko kandydaci do ślubu, ale także na ich korzyść osoby trzecie, a więc ojciec, matka itd. z temi samymi prawami i obowiązkami jak wyżej.

5. DZIAŁ PORAD udziela członkom porady i pomocy w interesujących ich sprawach (jak np. skarbowe, administracyjne, sądowe, hipoteczne, wekslowe, spadkowe, ubezpieczeniowe, budowlane, sanitarne, pożyczkowe, techniczne i t. d.).

Dla bliższej orjentacji podajemy TABELĘ wpłat i korzyści dla członków spółdzielni:

Tabela:

Dział „Spółdzielni"	wpis do spółdzielni	udział do spółdzielni	wpisowe do odnośnego działu	koszta administracyjne	Inne wpłaty	Korzyści
1. Dział kredytowy;	10,— zł.	50,— zł. (spłacane 10x5,— zł. albo 20x2,50 zł.) najwyżej 5 udziałów t.j. 50x5;	20.— zł.	15,— zł.	10% mającego się uzyskać kredytu.	Dogodny długoterminowy, amortyzacyjny 10-cio krotny kredyt, stopa Banku Spółek Zarobkowych.
2. Dział oszczędnościowy;	10.— zł.	50,— zł. (spłacane 10x5,—zł. albo 20 x 2,50 zł.) najwyżej 5 udziałów t.j. 50 x 5;	— —	— —	składki od zł. 3,—, miesięcznie	a) Przy zł. 3.— miesięcznie po 5-ciu latach 215,— zł. 10 " " 500,— " 15 " " 875,— " b) Pożyczka krótkoterminowa $^3/_4$ złożonej sumy. c) Pierwszeństwo dla kredytu długoterminowego. d) Premje.
3. Dział pomocy doraźniej i dział porad;	10,— zł.	50,— zł. (spłacane 10x5,— zł. albo 20x2,50 zł.) najwyżej 5 udziałów t.j. 50x5;	— —	— —	— —	Wszelka porada i pomoc w ważnych sprawach.
4. Dział posagowy;	10,— zł.	50,— zł. (spłacane 10x5,— zł. albo 20x5,— zł.) najwyżej 5 udziałów t.j. 50x5;	5,— zł.	— —	100,— zł. po 5,— zł. przez 20 mies. oraz najwyżej 100,— zł. po 2,— zł. na wypadek ślubu członka.	a) 2000,— zł. w razie zamążpójścia lub ożenku. b) Premja posagowa.

Podatek przemysłowy. / Dr. Kl. Żylski

I. Zeznania o obrocie dla podatku przemysłowego.

(pouczenia i praktyczne wskazówki)

Na podstawie obowiązującej obecnie na całym obszarze Państwa Polskiego ustawy o Państwowym podatku przemysłowym z dnia 15. lipca 1925, znowelizowanej ustawą z dnia 19. XII. 1931 r. przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji, przedsiębiorstwa przemysłowe pierwszych pięciu kategorji, zajęcia przemysłowe I i II a) i b) kategorji, orez samodzielne zajęcia wolnego zawodu, (wolne zawody) OBOWIĄZANE są po upływie każdego roku kalendarzowego złożyć władzom podatkowym pisemne zeznanie o obrocie w ubiegłym roku kalendarzowym i TO WEDŁUG USTANOWIONEGO WZORU. Pamiętać należy, że zeznanie o obrocie musi być złożone OSOBNO co do każdego oddzielnego zakładu handlowego, względnie przedsiębiorstwa przemysłowego, czyli jeżeli płatnik posiada kilka przedsiębiorstw musi złożyć zeznanie dla każdego z osobna, gdyż nie jest dopuszczalne zliczanie sum obrotu razem dla kilku przedsiębiorstw.

Inne prezedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe wprawdzie nie mają obowiązku składać zeznań, ale jeżeli zeznanie złożą, to wtedy korzystają z tych samych uprawnień, które przysługują tym płatnikom, którzy zeznania złożyli. (o czem niżej).

Zeznania te o obrocie winne być składane właściwym władzom podatkowym I-szej instancji, a więc Urzędom Skarbowym, względnie Izbom Skarbowym (Sp. Akcyjne).

Spółki Akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, oraz inne przedsiębiorstwa, które są zobowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań lub do składania tych sprawozdań właściwym organom do zatwierdzenia, obowiązane są do składania zeznań o obrocie temu Urzędowi Skarbowemu, względnie tej Izbie Skarbowej, w której okręgu znajduje się siedziba zarządu spółki względnie przedsiębiorstwa.

Rozumie się, że i tu zeznanie złożone być musi dla każdego oddzielnego zakładu, z wyjątkiem obrotów wewnętrznych, t. j. wydania artykułu z jednego oddziału, lub z jednego zakładu albo przedsiębiorstwa do drugiego, należącego do tego samego przedsiębiorcy.

Osoby, wykonujące samodzielne zajęcia zawodowe, składać mają zeznania w obrocie urzędowi skarbowemu tego okręgu w obrębie którego mają stałe miejsce zamieszkania, względnie pobytu.

Co do terminu składania zeznań o obrocie, to zeznania o obrocie za każdy rok kalendarzowy muszą być złożone w terminie do 15 LUTEGO ROKU NASTĘPNEGO, przyczem Ministerstwo Skarbu może w niektórych wypadkach na każdy rok termin ten dla niektórych płatników odroczyć (jak np. dla banków akcyjnych). Płatnikom przysługuje możność prostowania złożonego zeznania.

W zeznaniu o obrocie winien płatnik według ustanowionego wzoru i to najlepiej na urzędowych formularzach podać:

1) Imię i nazwisko przedsięciorcy względnie osoby wykonywującej zajęcie przemysłowe lub samodzielne, wolne zajęcie zawodowe, lub nazwę firmy przedsiębiorcy.

2) Dokładny adres miejsca zamieszkania.

3) Rodzaj zakładów, względnie przedsiębiorstwa, lub zajęcia.

4) Miejsce wykonywania przedsiębiorstwa, lub zajęcia.

5) Ilość i bliższe oznaczenie oddzielnych składów.

6) Ogólną sumę obrotu osiągniątego w ciągu ubiegłego roku.

Przedsiębiorstwa zaś handlowe i przemysłowe, oraz spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunku, jeżeli prowadzą prawidłowe księgi handlowe winne złożyć zeznania co do obrotu odrębnie na każdy poszczególny miesiąc ubiegłego roku. Ponadto przedsiębiorstwa, które mają płacić różne stawki podatkowe od różnorakiego obrotu (np. hurt i detal) winny obroty wykazać w zeznaniu ODDZIELNIE, a więc naprzykład osobno według 2 %-wej stawki podatkowej, osobno według 1 %-wej stawki podatkowej, osobno według ½ %-wej stawki podatkowej.

Jeżeli jednak przedsiębiorstwo przemysłowe, lub handlowe przekazują częściowo lub w całości swoje wytwory lub towary do innych zakładów przemysłowych, względnie handlowych, jednakowóż wolnych od świadectw przemysłowych i pozostających we własnym zarządzie i na własny rachunek, to w zeznaniu o obrocie trzeba wykazać tylko łączną sumę bezpośrednio osiągniętego obrotu i podać do jakich zakładów i w jakich ilościach przekazano resztę wytworów, wzelędnie towarów, a to dlatego, że obrotów wewnętrznych nie uważa się za obrót w znaczeniu podatkowym.

7) Oświadczenie, czy prowadzone są księgi handlowe i czy na poparcie wykazanej sumy obrotu płatnik gotów jest przedstawić władzy skarbowej księgi handlowe. Tutaj zaznaczamy, że gotowość przedstawienia ksiąg handlowych na poparcie obrotu według wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego winna być oświadczone w sposób pozytywny to zn. o ile płatnik wykazanie obrotu poprzeć chce księgami handlowemi na to pytanie winien wyraąnie odpowiedzieć TAK, gdyż brak oświadczenia uważany jest za odmowę.

Ze względu na własną korzyść

powinien każdy abonent miesięcznika naszego starać się o

regularne zapłacenie prenumeraty miesięcz.

Prosimy o przygotowanie małej tej kwoty, aby ją wpłacić inkasentowi, lub przekazać na nasze konto czekowe P. K. O. Nr. 307 802 w Katowicach.

Kto pozostaje wiernym czasopismu naszemu czyni mądrze i przezornie.

8) Własnoręczny podpis osoby składającej zeznanie.

Ponieważ płatnicy podatku przemysłowego zobowiązani są spłacać miesięcznie względnie kwartalnie zaliczki na podatek przemysłowy (o czem pomówimy później) należy do zeznania dołączyć dowody wpłat miesięcznych, względnie kwartalnych w oryginałach, lub podpisach.

Zaznaczyć należy, że zeznanie według wyżej podanej formy ma na celu z jednej strony INTERES PŁATNIKA, bo umożliwia mu w ten sposób współudział w postępowaniu wymiarowem, a także i interes władzy podatkowej, dając jej najrzetelniejszy materjał potrzebny przy czynności wymiarowej.

Złożenie zeznania w terminie, a więc do 15. lutego, oraz zgodnie z istotnym obrotem posiada dla płatnika NIEOCENIONĄ WARTOŚĆ i znaczenie, dgyż tylko taki płatnik, który wspomniane zeznania złożył ma prawo WNIESIENIA ODWOŁANIA do II-giej instancji od wymiaru. Płatnik zaś, który z powodu ważnej i nieuchronnej przyczyny zeznania o obrocie nie złożył lub złożył je po terminie nie ma prawa wniesienia odwołania, o ile by zaś odwołanie wniósł pozostaje ono bez rozpoznania o czem władza płatnicza zawiadamia.

Tak samo księgi handlowe i inne zapiski, dotyczące obrotu, mogą być rozpatrywane w drugiej instancji tylko wtedy, gdy płatnik złożył zeznanie i na nie się powołał w zeznaniu i oświadczył gotowość ich przedstawienia.

Tak więc płatnik, który zeznania nie złożył traci prawo do odwołania i musi płacić podatku tyle, ile wynosi wymiar podatkowy I-szej instancji, określony według materjałów władzy podatkowej.

Natomiast, jeżeli na poparcie wykazanego w zeznaniu obrotu płatnik wyrazi gotowość przedstawienia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami (o czem mówiliśmy wyżej) to władza podatkowa względnie komisja szacunkowa NIE MOŻE USTALIĆ obrotu odmiennie od zeznania, chyba tylko wtedy, o ile uzna księgi handlowe za nieprawidłowe lub nierzetelne, co musi protokularnie stwierdzić i uzasadnić, A ODPIS UZASADNIENIA DORĘCZYĆ PŁATNIKOWI. Przy badaniu ksiąg płatnik ma prawo być obecnym bądź sam bądź jego zastępca. Ponieważ księgi handlowe stanowią ścisły dowód muszą być prowadzone jak najdokładniej tak pod względem formalnym, jak i materjalnym, gdyż władza podatkowa może nawet z powodu drobnych usterek buchalteryjnych jak n. p. pominięcie chociażby jednej pozycji uznać księgi jako nie wystarczające na poparcie obrotu.

Dalej, płatnik ma obwiązek na wezwanie władz podatkowych, dokładnie określające ich żądanie, składać pisemne, lub ustne wyjaśnienia co do obrotów, ksiąg handlowych i wszelkich dokumentów, a to pod rygorem grzywny od 10 — 500,— złotych.

Tak tedy płatnik, jeżeli nie złożył zeznania, chociażby prowadził prawidłowe i rzetelne księgi handlowe, nie może korzystać z nich na poparcie dowodu co do obrotu.

Tak samo Ministerstwo Skarbu o ile w poszczególnych wypadkach udziela ulg, wyraźnie zaznacza, że z ulgi podatkowej korzystać mogą tylko ci płatnicy, którzy złożyli zeznania o obrocie w przepisanym terminie.

Pozatem niezeznanie pociąga za sobą nałożenie kary pieniężnej (grzywny) od zł. 50,— do 500,— zaś fałszywe zeznania celem udaremnienia wymiaru, albo uszczuplenia ustawowo należącego się podatku ulega karze pieniężnej (grzywnie) od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy uszczuplonego względnie narażonego na uszczuplenie podatku, a ponadto w razie okoliczności obciążających karze pozbawienia wolności do 3 miesięcy, zaś przy prowadzeniu nierzetelnych ksiąg handlowych karze pozbawienia wolności do 6-ciu miesięcy.

Tak więc pierwszym obowiązkiem płatnika i to wybitnie w jego własnym interesie jest złożenie zeznania o obrocie w terminie na odpowiednim formularzu zgodnego z istotnym stanem rzeczy i opartego o prawdziwe i rzetelne księgi handlowe.

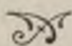
Poza obowiązkiem złożenia zeznań każdy przedsiębiorca obowiązanym jest pokazać urzędnikom zaopatrzonym w odpowiednie legimacje służbowe w razie lustracji (kontroli, rewizji) przedsiębiorstwa, księgi handlowe, tudzież wszelkie inne zapiski i dokumenty, potrzebne do ustalenia obrotu zakładów handlowych i przemysłowych, oraz udzielić wszelkich wyjaśnień co do okoliczności faktycznych potrzebnych do wymierzenia podatku, opłaty lub cła.

Delegowani do sprawdzenia urzędnicy mają prawo przeprowadzać oględziny wszelkich zakładów i należących do nich oddzielnych składów, a lustracji tej dokonywać mogą w obecności przedsiębiorcy względnie jego zastępcy, a w razie ich nieobecności, wobec powołanej na świadka osoby postronnej. Władze Skarbowe mogą dokonać lustracji także i lokali niehandlowych o ile zachodzą podejrzenia o prowadzeniu w nich handlu, przechowywaniu towarów, ksiąg handlowych, lub innych dowodów dotyczących przedsiębiorstwa. Lustrację taką przeprowadzać należy zasadniczo w godzinach przeznaczonych dla handlu i przemysłu.

Odmowa pokazania ksiąg i innych dokumentów względnie niedopuszczenie lub przeszkadzanie w wykonaniu czynności związanych z lustracją są karane pozbawieniem wolności do 3 miesięcy lub karę pieniężną do zł. 1000,— o ile czyny te nie podlegają surowszym karom w myśl istniejących przepisów karnych.

Podnieść należy, że władze podatkowe mają nietylko prawo, ale i OBOWIĄZEK sprawdzać przedsiębiorstwa w ciągu roku, albowiem niezależnie od przeprowadzonej dorocznej lustracji naczelnicy urzędów podatkowych WINNI w ciągu roku bacznie czuwać nad wszelkiemi zmianami, zachodzącemi, tak w ilości, jak w rodzaju i rozmiarach przedsiębiorstwa, oraz osobiście, względnie przez delegowanych urzędników możliwie jak najczęściej sprawdzać wysokość obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwa.

Jeżeli podczas rewizji na żądanie władzy skarbowej przedsiębiorca nie okaże prowadzonych ksiąg, lub innych zapisków, względnie, jeżeli podczas lustracji będzie stwierdzone, że nie nabyto świadectwa przemysłowego, względnie prowadzi się przedsiębiorstwo lub wykonuje się zajęcie bez należytego świadectwa przemysłowego, względnie utrzymuje się skład bez karty rejestracyjnej, dalej o ile świadectwo przemysłowe, lub karta rejestracyjna nie są umieszczone w miejscu widocznem jak też w razie niezaopatrzenia zakładu handlowego lub przemysłowego oraz oddzielnego składu w szyld, wreszcie w razie zgubienia świadectwa przemysłowego i niewniesienia prośby o wydanie duplikatu, to wtedy władza skarbowa dokonująca rewizji sporządza niezwłocznie protokół celem ukarania wyszczególniając na czem polega przekroczenie. Pod rygorem wadliwości postępowania muszą być w protokóle wskazane okoliczności FAKTYCZNE, stwierdzające naruszenie przepisów, a nie domniemania. Protokół ten musi być przedłożony przedsiębiorcy do wiadomości, a to celem dania mu sposobności do udzielenia wyjaśnień i zarzutów dla obrony, i to bądź niezwłocznie do protokółu bądź w ciągu najbliższych 14 dni. Przedsiębiorca protokół ten musi podpisać, a o ile odmówi podpisania protokółu okoliczność tę należy zaznaczyć. Przy sporządzaniu protokułów o prowadzeniu zakładów handlowych lub przemysłowych, na które wcale nie nabyto świadectw przemysłowych, należy pouczyć przedsiębiorcę i zaznaczyć w protokóle, że władza podatkowa, o ile w ciągu dni 30 po sporządzeniu protokółu świadectwo nie zostanie nabyte, zarządzi zamknięcie zakładu handlowego względnie przemysłowego, niezależnie od grzywny.

Pierwsze 10 minut życia.

Bardzo ciekawy i pouczający artykuł podaje p. (m. g.) w Ekspresie Ilustrowanym Nr. 138/32. i dlatego też artykuł ten podajemy naszym czytelnikom a zwłaszcza czytelniczkom do wiadomości.

Moment narodzin człowieka zawsze jest pełen dramatycznego napięcia. Na wargach otoczenia błądzi nigdy głośno niewypowiadane pytanie:

Jak też matka zniesie tę ciężką chwilę?

Czy dziecko urodzi się żywe, zdrowe, normalne?

Nie, o takich rzeczach to się właściwie nawet nie myśli. Kogo nawiedziły podobne niepewności, ten odpędza je coprędzej i choćby był doktorem wszystkich fakultetów, „odkupuje“ w twardem śnie malowanem drzewie.

Sama matka też błąka się w rozterce.

Z ciemnych głębin podświadomości wydzierają przesądy, zakorzenione od stuleci. Nagle, ni stąd ni zowąd, zaczyna np. wierzyć w tak zwane „zapatrzenie się“. Spotkała kiedyś żebraka, któremu brakowało dwóch palców u lewej ręki, zauważyła to, więc teraz już nie może się pozbyć myśli, że dziecko również urodzi się kaleką. To znów zjawia jej się przed oczami rączka dziecka, posiadająca aż siedm palców. I już niewiadomo, co byłoby gorsze?

Widziała gdzieś jakiś pożar — to może dziecko będzie miało ognisty ślad na twarzy?

Ale oto rodzi się wreszcie dziecko, zdrowe i żywe i wita świat głośny krzykiem. Pierwszem staraniem jest zerwanie nitki, która je dotąd łączyła z matką. Czyż naprawdę została zerwana? Mimo zabiegu chirurgicznego nitka owa pozostaje nietknięta przez całe życie, choć wydłuża się nieraz na tysiące kilomotrów. Łącznik pomiędzy dzieckiem i matką pozostaje na zawsze. Tą drogą chodzą później owe niespodziewane przeczucia i niepokoje, nieuzasadnione żadną z naukowych teorji, owe sny ostrzegawcze, które tak drażnią zawsze zimnych sceptyków i ludzi rozumu.

W danej chwili nikt o tem jednak nie myśli. Tyle jest przecież starań wokół nowego przybysza!

Należy go najpierw zważyć, przyczem pożądane jest, aby waga nie mniej wynosiła jak 3 kg. Jeżeli dziecko wykazało coś więcej ponad pożądane kwantum, cała rodzina prorokuje, że to będzie „olbrzym“ i „kolos“. Podobnie dzieje się z miarą dziecka, która powinna wykazać 50 cm.

Lecz niechaj nie zamartwiają się te wszystkie matki, których dzieci nie odpowiedziały wymogom teoretycznym!

Bywały bowiem wypadki, że maleństwo, ważące przy urodzeniu ledwie troszkę ponad 1 kg potem rozwijały się i rozrastały znakomicie, prześcigając nawet czasem owych, „kolosów“ i „olbrzymów“

Noworodki normalne powinny mieć kości czaszki rozwinięte szwy ścisłe. Obwód głowy wynosi zazwyczaj 34 cm. Chrząstk,

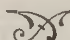
uszu i nosa nie są zbyt miękkie i podatne. Włoski na główce nie dłuższe ponad 3 cm. Paznokcie rozwinięte sterczą ponad czubki palców. Pozostaje jeszcze do sprawdzenia fakt, czy niema jakich zrośnięć u ujcia kiszek lub filtrów. W wypadku negatywnym natychmiastowy, nieciężki zresztą zabieg, usuwa te nienormalności.

Bywa czasem i tak, że organizm dziecka nieodrazu zaczyna żyć. Zmęczony samym faktem przyjścia na świat, noworodek czasem leży bez ruchu, nie oddychając zupełnie. Jeżeli proces rodzenia przeciągał się zbyt długo, dziecko może się urodzić w t. zw. letargu. I dlatego doświadczony lekarz, już z góry przygotuje wszystko, co mu się może przydać, jeżeli trzeba będzie dziecko do życia pobudzić.

Rozróżniamy rozmaite stopnie pozornej śmierci.

Przy lekkim stopniu cialko dziecka wykazuje sino-czerwoną barwę skóry i wystarczy zazwyczaj lekkie natarcie, skropienie zimną wodą, a choćby nawet uderzenie, aby zaczęło normalnie żyć. Przytem trzyma się je głową na dół, co zazwyczaj reguluje oddechanie. Przy t. zw. „letargu bladym“, dziecko wygląda jak martwe. Mięśnie jego są najwidoczniej w zupełnem uśpieniu, serca niemal zupełnie nie można się dosluchać. W takim wypadku trzeba się brać energicznie do pracy. Pierwsza czynność: usunięcie śluzu z ust i nosa, wstawienie dziecka do gorącej kąpieli, masowanie, lub nawet stosowanie kąpieli przemiennych, to znaczy zimnych i ciepłych naprzemian. Jeżeli to nie pomaga, zastosowuje się sztuczne oddechanie przez dluższą chwilę. Skutki bywają zazwyczaj dodatnie.

Niemowlęta również często zapadają na katar spojówek. Ażeby to uniknąć należy najpóźniej w godzinę po urodzeniu zapuścić dziecku oczy roztworem lapisu, oczywiście według recepty lekarza i tylko na wypadek stwierdzenia owej dolegliwości ocznej. Zaniedbanie tego zabiegu może się stać nawet przyczyną ślepoty dziecka. Oto wreszcie następuje chwila pierwszej kąpieli, ciepłota wody powinna być dokładnie wymierzona termometrem. Nowy członek społeczeństwa dostaje teraz mundur złożony z koszulki, kaftanika, czapeczki i pieluszek. Parę łyżeczek lekkiej herbaty z rumianku i zasypia pierwszym snem.

Od wydawnictwa

Wydawnictwo „Dobro Ludu“ wypłaciło w dalszym ciągu koszta leczenia (lekarza i lekarstwa) następuj. abonentom:

z powodu choroby:

205 Wakan Marja, piekarstwo, Niedobczyce, ul. Kościelna 60.
206 Frentzel Marja, piekarnia, Katowice, ul. Zabrska 15.
207 Skórka Gertruda, kupcowa, Katowice III, ul. Wojciechowskiego 4.
208 Sachs Adolf, kupiec, Rydułtowy, ul. Mickiewicza 4.

209 Kaczmarczyk Marja, mężatka, Chorzów, plac Piastowski 21.
210 Musioł Emil, Pszów, plac św. Jana 1.
211 Musioł Franciszka, krawcowa, Król.-Huta, ul. Katowicka 54.
212 Gawron Marta, mężatka, Orzegów, ul. Bytomska 22.
213 Smarslik Marta, kupcowa, Bielszowice, ul. Zabrska 3.
214 Strużyna Magdalena, mężatka, Świętochłowice, ul. Wolności 18.
215 Walczak Weronika, mężatka, Katowice, ul. Sienkiewicza 2.
216 Kopka Anna, wdowa, Siemianowice, ul. Bytomska 18.
217 Koletzko Leokadja, krawcowa, Katowice, ul. Wojewódzka 18.
218 Röther Anna, wdowa, Siemianowice, ul. Bytomska 18.
219 Kubitza Ryszard, nadmistrz, Król.-Huta, ul. Mickiewicza 31.
220 Ehrlich Anna, żona kupca, Król.-Huta, ul. Szpitalna 14.
221 Wons Józef, Nowy-Bytom, ul. Wolności 3.
222 Mądry Marcin, kawaler, Piekary-Rudne, pow. Tarn.-Góry.
223 Gawron Jan, żonaty, Orzesze, ul. Bytomska 22.
224 Klaczka Wilhelm, Knurów, ul. Wilsona 85.
225 Christ Jerzy, Siemianowice, ul. Sobieskiego 7.
226 Klaczka Zofja, Knurów, ul. Wolności 85
227 Kerger Edward, Brzeziny, ul. 3 Maja 85.
228 Horzela Małgorzata, mężatka, Siemianowice, ul. Bytomska 38.
229 Piątek Elżbieta, mężatka, Nowy-Bytom, ul. Niedurnego 34.
230 Jarząbek Józef, kawaler, Brzeziny, ul. Powstańców 5.
231 Pyka Ryszard, kawaler, Michałkowice, ul. Kościelna 46 b.
232 Grzegorek Marja, Nowe Hajduki, ul. 3-go Maja 44.
233 Lapa Henia, krawcowa, Sosnowiec, ul. Targowa 18.
234 Mrochem Franciszek, żonaty, Wielkie Hajduki, ul. Wolności 23.
235 Schuchaida Małgorzata, mężatka, Wielkie Hajduki, ul. Krakowska 110.
236 Piontek Tomasz, żonaty, Tarn.-Góry, ul. Nakielska 5.
237 Tschenscher Gertruda, mężatka, Pszczyna, ul. Mleczna 1.
238 Sobiech Hildegarda, mężatka, Król.-Huta, ul. Ligota Górnicza 26.
239 Kusche Helena, mężatka, Król.-Huta, ul. Cmentarna 24 a.
240 Szopulinski Józef, mistrz szewski, Poznań, ul. Gołębia 3.
241 Klose Margot, mężatka, Jastrzębie Dolne, pow. Rybnik.
242 Czerwinski Albertina, żona mistrza kolodz., Wodzisław, ul. Niecała 3.
243 Broll Małgorzata, Piekary Wielkie, ul. Prokopa 3.
244 Wietrzniok Urszula, Nikiszowiec, ul. Kościelna 4.
245 Wietrzniok Karol, Nikiszowiec, ul. Kościelna 4.
246 Wietrzniok Agnieszka, Nikiszowiec, ul. Kościelna 4.
247 Russek Jan, Katowice-Dąb, ul. Szeroka 29.
248 Kowol Stefan, Chorzów, ul. Sobieskiego 18.
249 Landsman Gerhard, Król.-Huta, ül. Hajducka 8.
250 Matuszewski Jan, Radzionków, ul. Wojciecha 140.
251 Kalemba Henryk, Ruda, Szczęść Boże 46.
252 Bachner Maks, Król.-Guta ul. Katowicka 19.
253 Wieczorek, Katowice, ul. Batorego 5.
254 Zając Konrad, Bielszowice, ul. Zabrska 15.
255 Śladkowski Józef, Świętochłowice, ul. Farna 16.
256 Lipp Jerzy, Rojca ul. Hutnicza 18.
257 Koch Wojciech, Katowice, ul. Plebiscytowa 15.
258 Krensel Robert, Katowice, ul. św. Jana 17.

Dobro Ludu

(Volkswohl)

Monatsschrift für Volksgesundung

Verantwortl. Schriftleiter: Dr. chem. Em. Kwaśnik, Katowice, Plac Wolności 9

Redaktion und Administration: Katowice, plac Wolności 9 I. Etge., Tel. 31-41.
Konto: P. K. O. Katowice Nr. 307 802. — Bezugspreis: 5,— zł monatlich.

Nr. 6 | Katowice / Juni 1932 | Jahrg. 2

Beachten Sie

die Artikel auf Seite 9 ff.

Die Zähne und ihre Feinde.

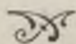
von Dentist Fanty, Król.-Huta.

Eine der verbreitesten Volkskrankheiten der zivilisierten Menschheit ist die Zahnfäulnis (Korus), da laut Statistik der letzten Jahre die Zahl der erkrankten Zähne ca. 90—95% betrug; somit gibt es wenig „Glückliche“ welche sich eines gesunden Gebisses rühmen können. Diese Krankheit resp. Erkrankung ist nur auf ungenügende Pflege, teilweise auf Vernachlässigung, Angst vor der Bohrmaschine, Vererbung etc. zurückzuführen. Greifen wir nun zum ersten Punkte der Ursachen, so müssen wir leider feststellen, daß auf dem Gebiete der eigentlichen Zahnpflege sehr wenig geleistet wird. In der täglichen Praxis finden wir oftmals die Mundhöhle, sowohl die Zähne in einer traurigen Lage; z. B. Entzündungen des Zahnfleisches, verlagerter Zahnstein, Lockerungen etc. Es ist sogar schwierig manchmal den betreffenden Patienten zu helfen, da ein großer Teil von ihnen erst unser Sprechzimmer aufsucht, wenn sie einige Nächte nicht geschlafen, womöglich eine „dicke Wange“ bekommen haben.

Die Pflege des Mundes muß schon im zartesten Kindesalter vor sich gehen (3. — 4. Lebensjahr); mittels einer weichen Zahnbürste sollten die Milchzähne früh und besonders abends vor dem Schlafengehen ge-

putzt werden. Wenigstens zweimal im Jahre sollen die Zähnchen untersucht und falls notwendig (plombiert) gefüllt werden. Wir erreichen dadurch sehr viel, weil erstens das Kind schon an die Zahnbehandlung gewöhnt wird, vor Schmerzen verschont bleibt, durch ein gesundes Gebiß mit den Verdauungsorganen nicht in Konflikt kommt; ebenso beim Durchbruch der bleibenden Zähne der Zahnbogen nicht verengt, wie z. B. durch ein vorzeitiges Ausziehen der Milchzähne. — Es ist natürlich logisch, daß die Pflege der Zähne auch in den späteren Jahren nicht nachlassen soll, im Gegenteil noch intensiver sich gestalten muß. Wiederholtes Kontrollieren der Zähne, Reinigung 2—3 mal täglich mit geeigneter Zahnbürste und Zahnpulver, das durch seinen staubförmigen Körper die Wirksamkeit beim Reinigen erhöht. Außerdem den Zahnstocher nach jedem Essen benützen, oftmals Spülungen mit einem Desinfektionsmittel wie Wasserstoffsuperoxyd, Essigsaure Tonerde etc. vorzunehmen

Zeigen sich beim Kontrollieren der Zähne Defekte, muß man dieselben rechtzeitig beheben, durch Plomben eventl. Goldkronen usw. Wird das Gebiß gewissenhaft gepflegt und rechtzeitig die Schäden behoben, wird auch jede Angst vor dem Operationsstuhl verschwinden, jede Komplikation, wie z. B. Entzündung, Schwellung nicht mehr in Erscheinung treten. Jedermann sollte aus gesundheitlichen und ästethischen Gründen seinen Kauapparat in Ordnung halten, damit die Verdauungsorgane durch nichtgenügendes Zermahlen der Speisen als auch der ganze Körper als solcher Schaden erleiden, da wissenschaftlich nachgewiesen ist, daß nicht allein Magenleiden durch ein unvollständiges Gebiß nur verschiedene Arten von Komplikationen entstanden sind, sondern auch andere Leiden wie Nieren, Leber und Herz in Mitleidenschaft gezogen sind, durch verschluckte oder teilweise in die Blutbahn getriebene Eitererreger, welche großen gesundheitlichen Schaden anrichten

Bleichsucht – die Vampirkrankheit.

In den Zeiten des abergläubischen Mittelalters glaubte die Menschheit an Vampire. Man verstand darunter Geschöpfe, die im Grabe keine Ruhe finden konnten und nachts ihre Begräbnisstätte verlassen mußten, um jungen Körpern das Blut auszusaugen. Die unglücklichen Opfer wurden angeblich nach ihrem Tode ebenfalls zu Vampiren.

Ernste Wissenschaftler lachten natürlich über diese Auffassung. Die kalkweißen Gesichter mit ihren blutleeren Lippen beständen nur in der Phantasie abergläubischer Leute, die sagen, alle Bleichgesichter seien von Vampiren besessen.

Aber jeder vernünftige Mensch weiß natürlich, daß die eine vollkommen falsche Ansicht ist. Die Bleichsucht ist eine Mangelkrankheit und zwar fehlt dem Blut hauptsächlich die nötige Menge Eisen. Es dürfte wohl den meisten unserer Leser bekannt sein, daß das menschliche Blut bei gesunden Personen aus 50 Prozent Flüssigkeit (Serum) und 50 Prozent festen Stoffen (roten und weißen Blutzellen usw.) besteht. Pro Kubikzentimeter rechnet man beim gesunden Menschen etwa 4,5 Millionen rote und weiße Blutkörperchen. Wenn nun in der normalen Zusammensetzung des Blutes ein Mangel auftritt, d. h. es fehlt an Ueberschuß der

roten Blutkörperchen, so entstehen die bleichen Wangen und farblosen Lippen, die schon dem Unkundigen zeigen, daß der Körperhaushalt nicht in Ordnung ist.

Bis vor kurzer Zeit behandelte die Hochschulmedizin die Bleichsucht nach drei Methoden, Die erste und einfachste Behandlungsmethode bestand darin, daß man dem Körper das fehlende Eisen in Form von Pillen, tonischen Flüssigkeiten oder Injektionen zuzuführen versuchte. Die Aerzte nahmen an, daß der Körper diese Stoffe assimiliere und dadurch die Mangelkrankheit des Patienten behoben werde Die nächste Methode die man versuchte, war die Blutübertragung. Man benutzte dazu Personen, die anscheinend überschüssige Lebenskraft besaßen. In der Praxis bewährte sich dies nicht. Es bewirkte nur eine augenblickliche aber keine dauernde Besserung Zuletzt dachte man daran, da das Knochenmark der Bildner der roten Blutzellen ist, den Bleichsüchtigen Arsenik, Eisen- und Strychninpräparate zuzuführen, um die Marktätigkeit anzuregen, mehr rote Blutkörperchen zu bilden. Auch diese Methode bewährte sich nur, solange die Reizung, d. h das Aufpeitschen der Marktätigkeit aufrecht erhalten wurde. Hinterher aber zeigte sich eine viel stärkere Verschlimmerung des Leidens.

Der einzige und wahre Grund für das Versagen dieser drei Heilmethoden ist nicht schwer zu finden. Jede versuchte nur das Sympton der Krankheit zu beseitigen und nicht die Ursache. Die Aerzte sagten einfach: dieser Kranke ist bleichsüchtig, weil er nicht genug rote Blutkörperchen besitzt, daher müssen ihm diese irgendwie künstlich zugeführt oder sonst etwas unternommen werden, damit sie der Körper in verstärkter Anzahl bildet. Dies ist eine falsche Folgerung.

Es gibt nur zwei Antworten auf die Frage, woher die Bleichsucht gewöhnlich stammt. Einmal nimmt der Kranke in seiner Kost nicht genug blutbildende Nahrungsstoffe, Früchte und und Vegetabilien zu sich, aus denen der Körper die fehlenden aufbauenden Stoffe (Eisen usw.) gewinnt Der zweite Grund liegt darin, daß der Bleichsüchtige wohl genügend blutbildende Nahrung ißt, aber die hieraus gebildeten roten Blutkörperchen werden zum größten Teil sofort durch das versäuerte Blut vernichtet. Diese Säuren im Körperhaushalt sind durch unrichtige Nahrungszufuhr aufgestapelt und diese Säuren sind wiederum das Resultat einer chronischen Verstopfung sämtlicher Innenorgane, welche die richtige Säftebereitung hemmt

Auch verschiedene Autoritäten der Hochschulmedizin stellten fest, daß die Bleichsucht, besonders die der Frauen im mittleren Alter, nur eine ausgesprochene Mangelkrankheit darstellt und das Ergebnis akuter bzw. chronischer Verdauungsstörungen, Verstopfung und falscher Ernährung ist. Die Zuführung von Eisen in irgend einer chemischen Form beseitigt die Bleichsucht in keiner Weise. Sie bringt, wie vorher ausgeführt, nur eine zeitliche Erleichterung durch das Aufpeitschen des Knochenmarks, das während dieser Zeit mehr rote Blutzellen produziert.

Diese Feststellungen erklären uns, warum gerade Magenkranke oder in der Entwicklung befindliche Menschen die eigentlicheu Opfer der Bleichsucht sind. Oft zeigt sie sich auch im Anschluß an eine Operation an irgend einem inneren Organ. Wenn nun eine Frau schwanger wird,

die an und für sich schon an schlechtem Stoffwechsel leidet, wird sich die Tendenz zur Bleichsucht bedeutend erhöhen, denn der wachsende junge Körper benötigt viel Eisen, viel Kalk usw. welche Stoffe der Mutterkörper mit vieler Mühe aufgespeichert hat. Ja, es kommt sogar vor, daß das Kind nach der Geburt trotzdem noch an Eisen- und Kalkmangel leidet, dessen Ursache regelmäßig von der Vererbung der Mängel der Mutter herrührt. Für die Natur ist die Sicherstellung der werdenden Frucht die Hauptsache. Alle Aufbaustoffe hierfür werden aus den Reserven der Mutterkräfte entnommen. Sind sie nicht ausreichend, so werden rücksichtslos die gebrauchten Aufbaustoffe dem mütterlichen Knochen- und Gewebebau entnommen. Ein äußeres Zeichen ist bei jungen Frauen z. B. auch der Verlust der Zähne. Vielleicht waren die abergläubischen Leute des Mittelalters mit ihrem Glauben an blutsaugende Vampire doch nicht so ganz im Irrtum.

Fassen wir also kurz zusammen, so ist die Ursache der Bleichsucht in den meisten Fällen Eisenmangel, unausgeglichene Diät, Verstopfung, Versäuerung des Blutes usw. und die dadurch vorhandene Schwächung der Aufbaustoffe, der fehlenden roten Blutkörperchen. Schon eine Diät, auch mit geringem Eisengehalt wird die Bleichsucht günstig beeinflussen, weil sie die innere Verstopfung behebt und die Organe zu richtiger Arbeit befähigt. Man kann wohl sagen: Richtiges Essen vertreibt zum großen Teil diese Vampire.

Bei der Ernährung unbedingt zu meiden sind alle entwerteten, raffinierten, entlaugten Nahrungsmittel, alle schwerverdaulichen und hitzigen Speisen und Getränke (Alkohol, Kaffee, Schwarztee), alle künstlichen Reizmittel und scharfen Gewürze, scharfe Säuren und zuviel Kochsalz, also eine ziemliche Umstellung der sogenannten „Kulturkost". Am besten verzichtet der Bleichsüchtige auch auf Fleisch- und Fischgenuß, zum mindesten beschränke er sich auf leicht verdauliche Sorten. Schweinefleisch in jeder Form (Wurst, Schinken, Speck) ist streng zu meiden. Weißfleisch, ein Stück Kalbfleisch ist erlaubt, wenn man sich nicht vollständig enthalten kann. Streng verboten sind alle Fischarten, die durch scharfe Salze haltbar gemacht werden (Sardellen, Sardinen, Lachs in Dosen, scharfe Salzheringe und dergleichen). An Suppen empfehlen wir: Sago, Gerste, Graupen, Hafermark, Obst usw. Anstatt der mit gebleichtem Mehl hergestellten Feinbrote und Brötchen, Torten und Kuchen bevorzuge man Vollkorn- und Knäckelbrot mit Honig und Butter. Als Getränke Kräuter- und Apfeltee, Früchtekaffee, Milch, Joghurt, Kefir, Sahne, unvergorene Fruchtsäfte, zum Süßen nehme man Vollzucker (Roh- oder Rohr-

zucker) und Honig. Obst genieße man in jeder Form, besonders als Frischkost, Waldbeeren, süße Kirschen und Trauben, Erd- und Brombeeren, Stachelbeeren, Ananas, aber auch Nüsse, Nußpasten, Trockenbananen, Pflaumen, Rosinen. Gemüse nehme man, wenn möglich als Frischkost zu sich. Besonders geeignet sind hier: Tomaten, Salate (statt Essig mit Zitrone und Oel angemacht), ohne Salz — schmeckt herrlich, Endivien, Radieschen, Rettich, Rapünzchen, Sauerkraut (ohne Salz, schmeckt vorzüglich), Rotkohl, Möhren. Zum Kochen verwendet man am vorteilhaftesten Sellerie, rote und gelbe Rüben, Rhabarber, Spargel, Meerrettich, Karotten, Zwiebel, Kohlrabi und hauptsächlich Spinat, den man mit jungen Brennesselblättern mischt. Alle diese Gemüse dämpfen und nicht kochen.

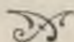
Zu genauerer Orientierung fügen wir einen kurzen Speisezettel für eine Woche an. Morgens: Apfeltee und Hafernährzwieback mit Fruchtpasten. Vormittags: Aepfel, Erd- oder Heidelbeeren, Obst je nach Jahreszeit. Mittags: Sonntag: Nährzwiebackmehlsuppe, Spinat mit jungen Brennesselblätter gemischt (halbroh), Obst. Montag: Obstsuppe, Kartoffelbrei mit Butter und Sahne geschlagen und gelbe Rüben gemischt mit Sellerie, Erdbeeren. Dienstag: Rhabarbersuppe, rote Rüben und Quark mit wenig Kümmel, Schnittlauch und Zwiebel, Nüsse. Mittwoch: Butterreis und Schwarzwurzeln oder Spargel, Obst. Donnerstag: Sagosuppe, Makkaroni und Tomatensoße, grüner Salat. Freitag: Graupensuppe, Schalenkartoffeln und Krautsalat mit Rapünzchen und jungen Brennesselblättern, Apfelsinen. Sonnabend: Hafermarksuppe, Sauerkraut und Quarkklöße, Aepfel. Als sehr vorteilhaft hat es sich erwiesen, ½ Stunde vor dem Mittagessen ein Glas Gemüsesaft zu trinken. Es kommen hier besonders Spinat- und Brennesselsaft in Frage. — Nachmittags: Zitronen oder Orangenmilch mit Nährzwieback oder Knäkebrot (der Zitronen- und Orangensaft wird der rohen Milch tropfenweise zugeschüttet. Die hierdurch hervorgerufene Vorverdauung verhindert die Käsebildung im Magen). Abends: Aepfel, Beerenobst oder Bürcher-Müsli mit dem Obst der jeweiligen Jahreszeit.

Außerordentlich wertvoll sind regelmäßige Atemübungen. Man macht sie am besten in Form kurzer Spaziergänge, bei denen man in ruhigem Marschschri,t so lange und so gründlich wie möglich ausatmet. Die Ausatmung ist immer die Haupt- die Einatmung stets die Nebensache. Dann zwei Schritte lang mit dem Atem ganz aussetzen und hierauf rasch, aber nicht übertrieben, tief einatmen. Die Uebungen macht man in der ersten Woche täglich je 5 Minuten lang und steigert sie dann je Woche um 2—3 Minuten. Das Einatmen hat stets durch die Nase zu erfolgen.

Anschließend daran möchten wir noch kurz die Frage streifen, durch welche Sportarten die Bleichsucht günstig beeinflußt wird. Ganz allgemein ist hier zu sagen, daß man sich sehr vor Uebertreibungen hüten muß. Ein vernünftiger Gehsport, verbunden mit den oben beschriebenen Atemübungen, auch Wasser- und Hochgebirgssport können mit gutem Gewissen empfohlen werden. Körperliche Anstrengungen in Hochgebirgsorten sind zu meiden. Als Norm kann man etwa angeben, wenn sich der Kranke nicht innerhalb einer Woche an die veränderten klimatischen Verhältnisse

gewöhnt hat, dann ist der See- und Hochgebirgssport einzustellen. Auf jeden Fall ist es aber falsch, sich als Bleichsüchtiger von jeder körperlichen Betätigung zurückzuziehen.

Wenn Sie nun in Zukunft darauf achten, Ihrem Körper eine genügende Menge eisenhaltiger Nahrung und frischer Luft, auch nachts im Schlafzimmer, zuzuführen und dadurch die verderbliche Stuhlverstopfung und Uebersäuerung des Blutes loszuwerden, dann werden in kurzer Zeit Wangen und Lippen wieder die Energie ausstrahlen, die auf das andere Geschlecht so bezaubernden Einfluß ausübt. Dr E. K.

Kampf der Nervosität.

Trotz aller Fortschritte, die unsere heutige Zeit auf den verschiedensten Gebieten aufzuweisen hat, und die dazu dienen sollen, des Menschen Leben angenehmer zu gestalten und seinen Gesundheitszustand zu heben, greift die Nervosität immer mehr um sich.

Die mannigfaltigen Quellen, aus denen sie in Erscheinung tritt, auch nur streifen zu wollen, kann natürlich nicht Aufgabe eines kleinen Aufsatzes sein.

Somit wollen wir uns begnügen, einen Teil in großem Zuge zu betrachten. Wir wissen, daß unser ganzes Nervensystem einschließlich dem Gehirn organisch ist. Sämtliche Organe unterstehen bestimmten biologischen, also Lebensgesetzen. Damit sie sich entwickeln, müssen sie gebraucht, d. h. beansprucht werden, müssen ihnen durch die Nahrung, die dem Körper zugeführt wird, die erforderlichen Baustoffe zur Verfügung gestellt werden und sie brauchen gewisse Zeiten zur Restitution (Erholung). Alle Arbeiten der Organe geschehen unter dem Einfluß von Sauerstoff. Er verursacht den zum Stoffwechsel erforderlichen Verbrennungsprozeß. Jede Mißachtung der Lebensgesetze rächt sich am Menschen, der körperlich die Summe seiner Organe ist. Der harmonische Verlauf der organischen Lebensarbeit bestimmt das körperliche und seelische Wohlbefinden des Menschen. Davon hängt aber auch die geistige Leistungsfähigkeit desselben ab.

Da taucht in unserem Kopfe die Frage auf, sind wir in unserer heutigen Zeit, die an die Leistungsfähigkeit des Menschen die höchsten Ansprüche stellt, noch in der Lage, den Forderungen zu entsprechen ohne

Raubbau an unserem Organismus zu treiben? Diese Frage kann nun nicht mit einem Ja oder Nein glatt beantwortet werden. Denn nicht nur die Konstitution der Menschen ist bei Jedem verschieden, sondern auch seine äußeren Umstände, z. B. seine Wohn , Ernährungs-, Arbeitsverhältnisse usw. sind höchst vielseitig.

Aber was wir im Allgemeinen erreichen können, ist unsere Leistungsfähigkeit durch planmäßiges Befolgen bestimmter hygienischer Maßgaben zu steigern.

Greifen wir nun aus dem Gesamtorganismus die Nerven heraus und versuchen wird, uns ein Bild zu formen, wie wir sie und unser mit ihnen zusammenhängendes Seelen- und Geistesleben behandeln sollen. Der Zweck der Nerven ist allgemein gesprochen der, wenn wir von ihrer inneren Funktion absehen, Reize von außen aufzunehmen, weiterzuleiten, zu verarbeiten und in Erscheinung zu setzen. Also es wird auch von ihnen eine Arbeit geleistet. Demzufolge unterstehen auch sie dem Stoffwechsel. Das Blut versorgt sie mit den nötigen Ergänzungs- und Aufbaustoffen, mit dem wichtigen Sauerstoff und schwemmt die Abfallstoffe fort. Es ist nun eigentümlich, daß der Mensch durch seine Lebensweise und besonders durch Aufnahme von Reizstoffen (Giften) seine Nerven systematisch mißhandelt, vergiftet, statt auf vernünftige Behandlung Wert zu legen. Er gleicht demjenigen Fuhrmann, der das ermüdete Pferd mit der Peitsche zur Arbeit antreibt. Die Nerven d. h. die Ganglinien als organische Zentren, ermüden, durch längere Beanspruchung und ihre Leistungsfähigkeit wird dadurch herabgesetzt. Durch künstliche Reizmittel kann dieselbe allerdings vorübergehend gesteigert werden, aber mit dem Erfolg nachträglicher Erschlaffung. Durch die Vergiftung aber kann es zur Störung des Stoffwechselgleichgewichtes, zur Substanzveränderung in den Nervenzellen kommen. Leistungssteigerung kann nur durch hygienische Lebensweise erzielt werden. Dazu diene uns vorläufig vernünftige Uebung, also Beanspruchung der Nerven und Gehirnzellen, ferner richtige Ernährung, Vermeidung oder wenigstens Einschränkung des Genusses von Reizgiften, Ruhe und natürlicher Schlaf, d. h. ein solcher, der nicht durch künstliche Schlafmittel erzeugt wird. Während desselben erholt sich der Organismus am besten.

Nun wissen wir aber auch, daß auf unsere Nerven und auf das Gehirn, namentlich in unserer Zeit, eine Unmenge Reize einwirken. Nicht nur, daß das Berufsleben die höchsten Ansprüche an den Menschen stellt, belasten ihn auch noch Sorgen verschiedenster Art. So entstehen seelische Spannungen die ihn mit Unruhe, Unstetigkeit erfüllen. Denn jeder Reiz, jedes Erlebnis ruft Energiewellen in den Nerven hervor, die irgendwie abgeleitet werden müssen. Geschieht dies nicht, so entstehen durch Stauungen Spannungszustände. Und da durch unser Triebleben ebenfalls Spannungen hervorgerufen werden, kann es zu Verbindungen (Associationen) kommen. Die Energien drängen zur Entladung, drängen sich ins Bewußsein, aus dem sie zum Teil schon mal verdrängt wurden, da der Mensch keine Zeit fand, sich mit ihnen zu beschäftigen, und werden aus der Bewußtseinsatmosphäre in den Grund der Seele ins Unterbewußte zurückgedrängt. Die Aufmerksamkeit ist auf die Erledigung und Verarbeitung der jeweiligen Tätigkeitsinhalte gerichtet. Sie kann sich mit diesen Spukgeistern nicht beschäftigen. Man könnte nun glauben, sie seien

damit erledigt. Aber nein, sie geistern erst recht umher und suchen Ablenkung. Denn hier wirkt das Gesetz von der Erhaltung der Energie.

Durch diesen Vorgang wird beim Menschen die Arbeits- und Lebensfreude herabgesetzt, Reizbarkeit erzeugt, die ihn zur Nervosität führt. Um Befreiung, Ablenkung zu finden, eilt man zu Vergnügen, zu Veranstaltungen und bildet in sich, da diese vielfach auf Erregungen abgestimmt sind, — worauf ja häufig das Geschäft der Veranstalter beruht — neuen Konfliktstoff. Der Mensch nimmt also außer den bereits erwähnten Giftstoffen, noch solche geistiger Art auf.

Aus den bisherigen Darlegungen erschließt sich uns die Erkenntnis, daß die Nervosität keine Krankheit zu sein braucht, sondern eine unrichtige Lebenseinstellung sein kann. Unsere gesundheitliche Behandlung muß sich deshalb nicht nur mit Nervenhygiene, sondern auch mit einer solchen der Seele befassen.

Die Ursachen dieser Art Nervosität können wir nicht beseitigen, weil wir nicht aus dem Wirtschaftsleben herauskönnen.

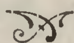
Aber wir können die Eindrücke, die uns unnötig belasten, einschränken. Damit sei nun nicht gemeint, wir sollen ein Asketenleben beginnen, sicher nicht, meine werten Leser. Aber wir sollen öfter mit uns zu Rate gehen und nicht zuviel Kraftproben mit unserer Gesundheit wagen. Denn die Natur rechnet uns alles an, und präsentiert uns unerwartet die Rechnung, wenn das Gut, welches unsere Gesundheit darstellt, verwirtschaftet ist. Wir müssen uns also Reserven bilden — aber nicht zum Vergeuden — und das können wir, indem wir uns mit den Mitteln vertraut machen, die uns Erholung bieten und die in uns neue Kräfte bilden. Dazu ist erforderlich, daß wir uns Erlebnisse schaffen, uns einen Kreis neuer Vorstellungen bilden. Wer irgendwie Gelegenheit hat, Leibesübungen auszuführen, die innere Anteilnahme ermöglichen und Aufmerksamkeit, sowie geistige Betätigung erfordern, der tue es. Aber möglichst unbekleidet und in Luft und Licht. Eine Bestrahlung durch die Sonne möge der nervöse, des Reizes wegen, vermeiden.

Ein reger Stoffwechsel, stärkste Durchblutung aller Teile und Teilchen des Körpers, sowie erhöhter Gaswechsel, durch gesteigerte Atmung in guter Luft, sind von größter Bedeutung. Nicht nur für den Organismus, sondern auch für unser seelisches Befinden. Deshalb sind Luft- und Lichtbäder so notwendig! Durch starke körperliche Tätigkeit, durch intensive geistige Beanspruchung und lebhafte seelische Anteilnahme an einem Erlebnis, reagieren wir die verdrängten Affekte ab. Denn sie werden durch die neuen Bewußtseins- und Erlebnisinhalte umgeformt. Aus die-

sem Grunde ist es ja so vorteilhaft, sich jeder Tätigkeit mit Anteilnahme hinzugeben. Allerdings ist das leichter gesagt als getan. Denn nicht jede Tätigkeit, namentlich im Beruf, übt auf die Dauer einen so genügenden Reiz auf uns aus, um uns lebhafte Anteilnahme zu gewährleisten. Es tritt hier das Gesetz, ohne Wechsel keine Empfindung, in Erscheinung! Deshalb ist es empfehlenswert, zu versuchen, in die betreffende Tätigkeit geistig einzudringen, d. h. sie technisch, wirtschaftlich usw. zu erfassen, wozu ein Teil der freien Zeit dienen möge. Dadurch kommen wir zur Qualifikation des des Berufes, die sicher zur Behebung des so überaus wichtigen Minderwertigkeitsgefühls beiträgt. Freilich sind hier soziale und wirtschaftliche Dinge noch sehr mitbestimmend.

Falls es nun an Gelegenheit zu einer derartigen Betätigung fehlt, die Befriedigung bietet, so ist es gut, sich geistig und körperlich, je nach dem Beruf, in entsprechender Weise abwechselnd, mit der Erweiterung seines Wissens und der Entfaltung seiner Anlagen in kulturfördernden Sinne zu beschäftigen. Musizieren, Singen und dergleichen ist sehr zu empfehlen. Wichtig ist aber, daß wir stets Herr unserer Gedanken bleiben, und seien sie noch so gefühlsbetont. Wir müssen uns also jederzeit geistig frei von jeder jeweiligen Beschäftigung machen können. Sonst entsteht Bewußtseinseinengung, die uns fürs praktische Leben unbrauchbar und nervös macht. Fassen wir nun das Ganze zusammen, so ergeben sich, in engumschriebene Form gebracht, folgende Richtlinien:

1. Mache dich nicht leichfertiger Weise krank und zerstöre nicht deine Nervenkräfte.
2. Beachte das Uebungsgesetz und arbeite geistig und körperlich intensiv.
3. Schaffe dir einen Daseinsweck, für den du mit Lust und Liebe wirken kannst.

Sozialwirtschaftliche Selbsthilfe

ist unser sowie auch das Programm der Ausgabe „Dobro Ludu“.

Wenn wir den Drang des Menschen zur Schaffung eines Wohlstandes historisch verfolgen, so ersehen wir daraus, daß dieser sich von der wirtschaftlichen Einheit durch Familien, Städte und Staatsverbände zur Weltwirtschaft emporarbeitet.

Es unterliegt keinem Zweifel, daß in dem gegenwärtigen Wirtschaftsverband eine einzelne Person, die auf sich selbst angewiesen ist, nicht die entsprechende Kraft und Ausdauer besitzt, um das eigene Wohl sowie das Wohl der Familie den kulturellen und wirtschaftlichen Verhältnissen anzupassen. Deshalb ist es auch nicht wunderlich, daß gerade in der jetzigen Zeit sich verschiedene sozialwirtschaftliche Organisationen bilden, die als Selbsthilfe der Allgemeinheit dienen.

Unter der allgemeinen wirtschaftlichen Selbsthilfe verstehen wir einen Zusammenschluß einer gewissen Anzahl von Personen, die gleiche Ziele

und Ideale verfolgen, um mit vereinten Kräften das zu erreichen, was eine einzelne Person nicht im Stande ist zu vollbringen. Die wirtschaftliche Selbsthilfe ist materielles und geistiges Allgemeingut der zusammengeschlossenen Personen und dient im Ganzen wie auch im Einzelfall als Hilfe Bedürftiger.

Man spricht von einem lebenserfahrenen Greis, der zum Sterbelager seine sieben Söhne mit ihren Freunden rief und sich zwanzig Ruten bringen ließ. Dem jüngsten und schwächsten gab er eine Rute nach der anderen damit er sie breche, was dieser auch mit Leichtigkeit und ohne Mühe tat. Hernach gab er alle zwanzig zusammengeschlossen dem ältesten und stärksten mit dem Hinweis diese zu brechen, was dieser unter Anwendung aller Kraft nicht vollbringen konnte.

In diesem primitiven Beispiel sehen wir, daß ein Zusammenschluß der Schwachen, eine Macht gegenüber von losen alleinstehenden mächtigen Einheiten darstellen.

Durch diesen Gedanken, gestützt auf langjährige Praxis und Erfahrungen, sind verschiedene Institutionen zwecks Selbsthilfe, ins Leben gerufen worden und unter diesen an erster Stelle, die Genossenschaften, welche gerichtlich registriert und unter der Kontrolle des Finanzministeriums stehen und sich des besten Vertrauens bei Zivil und Regierungen erfreuen.

Mit der Ausgabe unserer Monatsschrift „Dobro Ludu“ wußten wir, daß trotz der allgemeinen wirtschaftlichen Krise, ja wir wollen sagen gerade deshalb, hat diese eine Zukunft, weil diese nur dem Allgemeinwohle dient und ernste Ziele verfolgt.

Um unseren Abonnentenkreis zu vergrößern, haben wir für unsere werten Leser und pünktlich zahlenden Abonnenten Rückzahlungsprämien für Konsultationen des Arztes und Arzneikosten veranschlagt und wir können es nachweisen, daß wir in der kurzen beinahe 1-jährigen Dauer unserer Zeitschrift an ca. 300 Mitglieder Prämien ausgezahlt haben. Diese Zahlen beweisen, daß die Zahl der Hilfebedürftigen sehr groß ist und die Zeitschrift aus Ihrem Anfangsstadium sich noch wenig entwickelt hat um den rationellen Bedürfnissen zu entsprechen. Aus diesem Grunde ist eine speziell rationelle Organisation der Selbsthilfe erforderlich.

Weil jedoch laut Verfassung des Staatspräsidenten vom 26. Januar 1928 private Versicherungsinstitutionen nur mit Erlaubnis des Aufsichtsrates des Versicherungskontrollamtes beim Finanzministerium ihre Tätigkeit ausüben können und zwar in Form einer Aktiengesellschaft oder Versicherungsgesellschaft auf Gegenseitigkeit, so haben wir die nötigen Schritte beim Finanzministerium zwecks Erlangung einer Konzession eingeleitet.

Gegenwärtig sind wir nicht weit vom Ziele unserer Bemühungen denn wir bearbeiten nur noch mit dem Versicherungskontrollamt das Versicherungsstatut, die Konstruktion des Tarifs sowie den Tätigkeitsplan.

Laut Verordung ist zur Verwirklichung und zur Gründung einer solchen Versicherungsgesellschaft ein Einlagekapital von Zl 200 000 (Zweihunderttausend) erforderlich.

Wir wünschen, daß in erster Linie unsere Leser und Abonnenten als Mitglieder dieser Versicherungsgesellschaft beitreten, und daß diese aus den Vergünstigungen in erster Stelle Nutzen ziehen. Deshalb sind wir auf den Gedanken gekommen, bei unseren Lesern und Abonnenten eine Sammlung auf das oben erwähnte Einlagekapital vorzunehmen und ermächtigen dazu unsere speziell beauftragten Vertreter und Inkassenten; desgleichen nehmen wir auf unser P. K. O. 307 802 Gelder entgegen.

Bei dieser Gelegenheit erlauben wir uns auch, den mit dem Kontrollamt in Warschau bearbeiteten Plan zur Gründung einer Versicherungsgesellschaft samt Tarif und Konstruktion nachstehend vorzulegen.

Projekt.

Tätigkeitsplan der Versicherungsanstalt Vereinigte Krankenversicherungsgesellschaft »Dobro Ludu« in Katowice.

Vorgelegt dem staatl. Versicherungsamt gemäß Artikel 2, Absatz 1, Pkt. c) der Verfügung des Staatspräsidenten vom 26. Januar 1928 über die Kontrolle der Versicherungsgesellschaften.

1. Art der Versicherung.

Die Versicherungsanstalt wird Versicherungen tätigen, welchen die Rückzahlung der ärztlichen Krankenbehandlungskosten sowie Sterbegelder (oder auch ohne die letzteren) bewerkstelligen wird. Die Begrenzung der Verantwortung ist in den allgemeinen Versicherungsbestimmungen wie auch in den in Frage kommenden Tarifs enthalten.

Allgemeine Bedingungen sowie Tarife werden dem staatl. Aufsichtsrat zur Beglaubigung vorgelegt. Die Grundbestimmung des Tarifs I sind beigefügt.

2. Versicherungsverträge werden auf die Dauer von 3 Jahren vom 1. eines beliebigen Monats abgeschlossen und es steht dem Versicherten das Recht zu, den Vertrag jährlich gegen Ende des Versicherungsjahres zu kündigen. Die Kündigung ist spätestens 3 Monate vor Ablauf des neuen Versicherungszeitabschnittes vorzubringen.

Die Beiträge werden in Monatsraten entrichtet und zwar so, daß am Ende des Jahresberichtes (31. Dezember) keine sogenannten Uebertragsreserven der Beiträge entstehen.

3. Im Falle von Gruppenversicherungen mit Vereinigungen etc. wird ein Rabatt von 5% unter der Bedingung gewährt, wenn die Vorstände der Vereinigungen die Beiträge gesammelt der Versicherungskasse zuführen.

4. Unregulierte Verlustreserven werden in der Bilanz am Ende eines jeden Jahresberichts 31. Dezember verrechnet und die Höhe der angesagten und erkannten Forderungen bis Ende des folgenden Jahres als zur Auszahlung gelangende Vergünstigungen fürs verflossene Jahr gebucht. Für die bis zu dieser Zeit nicht angemeldeten Forderungen wird ein 10%-iger Aufschlag vorgesehen. Streitige Forderungen, die notarische Ausschreitungen gegen die Verantwortung der Gesellschaft zeitigen, sind bei der Verrechnung der Verlustreserven im Ganzen anzunehmen.

5. Zum Versicherungsfonds gemäß Art. 38 der Verordnung über die Ausübung der Versicherungskontrolle gehört ein Fond für Rückzahlungen der Versicherten sowie auch die nach dem 31. Dezember eingezahlten Beiträge des vorangegangenen Berichtsjahres.

6. Der Rückzahlungsfond für die Versicherten wird von den Beiträgen in Höhe von 5% der Beiträge, sowie der jährlichen Ueberschüsse gemäß des Versicherungsstatutes geschaffen. Dieser Fond ist speziell für Rückzahlungen an die Versicherten vorgesehen, welche im verflossenen Geschäftsjahr alle Beiträge entrichtet haben und von den Vergünstigungen der Versicherungsgesellschaft keinen Gebrauch machten. Die Verteilung dieses Fond wird an die rechtmäßigen Policeninhaber gleichmäßig vorgenommen. Die Auszahlung geschieht in der Form, daß der Policeninhaber gemäß der Höhe der zur Rückzahlung gelangenden Prämien von den Beiträgen bis zur Ausschöpfung der Prämien für die, dem Betrag entsprechenden Monate, befreit wird. Für jeden Tarif wird ein spezieller Fond gegründet, doch in den Berichten werden alle Fonds zusammen summiert und vergeben. Im Falle einer Unterbilanz kann der Rückzahlungsfond zur Deckung der Verluste verwendet werden.

7. In der laufenden Rechnung gemäß Art. 39 Absatz 1 Pkt. i) der Verordnung über die Kontrolle der Versicherungen wird die Versicherungsgesellschaft höchstens Zl 250 000,— halten.

8. Für Agentursalden werden die Bestimmungen angewendet, daß das Saldo, welches 25% der jährlichen Beiträge überschreitet in der Bilanz-Passiva ausgewiesen und diese als anzweifelnde Forderung gesetzt wird.

9. Die Höchstgrenze der Versicherungsleistungen wird auf 80% der Beiträge der allgemeinen Wartezeit festgelegt, das ist, der ersten 3 Versicherungsmonate.

10. Institutionen in denen das Kapital angelegt wird: Polski Bank.

Erklärungen zum Tätigkeitsplan.

Zum Tätigkeitsplan der Versicherungsanstalt: Vereinigte Krankenversicherungsgesellschaft „Dobro Ludu" in Katowice werden auf Anforderung des staatl. Versicherungskontrollamtes, im Falle begründeter Erfordernisse, in dem durch das Amt angegebenen Termin alle diesbezüglichen Aenderungen vorgenommen. welche das Kontrollamt fordert, sei es im Allgemeinen bei allen Versicherungsanstalten oder auch individuell nur mit Rücksicht auf den tatsächlichen Lauf der Tätigkeit genannter Anstalt.

2. Die Versicherungsgesellschaft wird zur Deckung der Beiträge keine Wechsel entgegennehmen.

3. Im Falle, wenn die Versicherungsgesellschaft Reasekuranzen zeitigen sollte, ist sie verpflichtet dem staatl. Vers.-Kontrollamt sämtliche Reasekuranzen, Vertragsabschriften wie auch sämtliche diesbezüglichen Aenderungen spätestens binnen 14 Tagen nach der Unterschrift (zugleich mit eventl. Uebersetzungen) anzuzeigen. Gleichzeitig sind die periodischen Ausweise welche den Stand der Reasekuranz-Verhältnisse verbildlichen auf dem durch das Kontrollamt vorgesehenen Vordruck zu melden.

4. Die Versicherungsanstalt wird nach Abschluß des Geschäftsjahres alljährlich einen gründlichen Bericht über den Gang der Geschäfte sowie auch über die Vorteile dem Versicherungs-Kontrollamt auf den vorgeschriebenen Formularen berichten.

Tarif I.

Grundbedingungen.

A. Beiträge.

Für Familien, bestehend aus dem Mann, der Frau und 2 Kindern	monatl.	Zl	13,50
„ den Mann allein	„	„	5,—
„ die Frau „	„	„	7,50
„ jedes Kind (unter 20 Jahren) zur Familie gehörend und mit dieser wohnend	„	„	3,—

Für Männer im Alter von über 50 Jahren, desgl.
„ Frauen „ „ „ „ 45 „
wird ein Mehrbeitrag von Zl 2,50 erhoben.

Die Altershöchstgrenze für Versicherungsabschlüsse ist auf 60 Jahre festgelegt worden. Eintrittsgebühr: ½ monatlicher Beitrag und Zl 2.50 Policengebühr pro Kopf.

B. Vergünstigungen.

Allgemeine Wartezeit 3 Monate, außerdem werden spezielle Wartezeiten, die in den allgemeinen Versicherungsbestimmungen vorgesehen sind, für folgende Fälle festgesetzt: Zahnbehandlung 6 Monate, Ginologie und

Entbindungen 9 Monate, Mandeloperation 9 Monate, Schwindsucht, Tuberkulose, Krebs 12 Monate, Lues und seine Folgen 3 Jahre.

Für Männer im Alter von über 50 Jahren und Frauen im Alter von über 45 Jahren, die die Krankenversicherung eingehen, beträgt die allgemeine Wartezeit 6 Monate.

Die Wartezeit entfällt gänzlich, wenn die Krankheit durch einen Unglücksfall herbeigeführt wurde.

1. Rückerstattung von 75 % des ärztlichen Honorariums (gemäß des Arzttarifes) mit der Begrenzung, daß der zur Rückerstattung kommende Betrag für eine behandelte Krankheit Zl 120,— nicht übersteigen darf. Im ersten Versicherungsjahre wird der Betrag im Verhältnis der Zahl der entrichteten Monatsbeiträge bis auf 12 reduziert.

2. Rückerstattung von 75 % der speziellen Behandlungskosten und Operationen laut vorgelegten Rechnungen mit dem Hinweis, daß die Rückerstattung für eine Operation und Behandlung die Summe von Zl 300,— nicht übersteigen darf.

3. Rückerstattung von 75 % der Arzneikosten laut Apothekertaxe.

4. Rückerstattung von 75 % der kleineren Heilmittel und Bestrahlungen mit der Begrenzung, daß die Rückerstattung der durch eine Krankheit verursachten und verausgabten Unkosten die Summe von Zl 30,— nicht übersteigen darf.

5. Krankenhausbehandlung: Zl 5,— für jeden Tag, Kinder bis zu 14 Jahren Zl 4,— sowie Rückerstattung der Operationskosten nach Punkt 2.

6. Zahnbehandlungen: 75 % der vorgelegten zahnärztlichen Rechnung mit dem Hinweis, daß die Rückerstattung im Jahre die Summe von Zl 50,— pro Person nicht übersteigen darf.

7. Entbindung: ohne ärztliche Beihilfe Zl 50,—,
mit ärztl. Beihilfe und Operation bis Zl 100,—.

8. Sterbegelder: (Wartezeit 1 Jahr)

nach 1-jähriger Mitgliedschaft	Zl	100,—
„ 2 „ „	„	200,—
„ 3 „ „	„	300,—

Konstruktionsbeschreibung zum Tarif I.

für die Versicherungsanstalt

„Vereinigte Krankenversicherungs-Gesellschaft auf Gegenseitigkeit „Dobro Ludu".

1. Die Konstruktion der Vergünstigungen ist teilweise dem sogenannten Landtarif der deutschen Krankenversicherungsanstalt „Vereinigte Krankenversicherungs-A.-G. Berlin" mit dem Unterschied entnommen, daß anstatt der deutschen Reichsmark der polnische Zloty festgelegt wurde.

Es sind folgende wichtige Aenderungen eingeschaltet:

a) Begräbnisgelder in Höhe:

Zl 100,— nach 1 jähriger Versicherungsdauer
„ 200,— „ 2 „ „
„ 300,— „ 3 „ „

b) Die Berechnung der Vergünstigungen sind insofern abgeändert, daß dieselben auf 75 % der ärztlichen Rechnung (ohne Rücksicht auf die Höhe derselben) festgesetzt wurde, jedoch mit der Begrenzung, daß die Vergünstigungen für eine behandelte Krankheit der Beitrag von Zl 120,— nicht übersteigen darf.

c) die Ueberführungskosten sind ausgeschaltet.

2. Nach dem angegebenen Landtarif betragen die Beträge der sogenannten deutschen Versicherungsgesellschaft (ohne Begräbnisgelder):

Für den Mann bis zum Alter von 50 Jahren „ die Frau „ „ „ „ 45 „ „ 2 Kinder „ „ „ „ 14 „	Rmk 10,— monatl.
„ den Mann allein	„ 4,— „
„ die Frau „	„ 6,— „
„ jedes Kind bis zum 20. Lebensjahre sofern dieses der Wirtschaft angehört	„ 2,50 „

3. Nach den gesammelten Erfahrungen der genannten deutschen Versicherungs-Gesellschaft (vergl. z. B. Rechnungsbericht) erfordern die Vergünstigungen ca. 72,5 % der Bruttobeiträge, der Rest ist für Aquisitions- und Administrationsunkosten sowie Zuschüsse zur Dividende etc. bestimmt.

4. Wegen Erfahrungsmangel bezüglich der polnischen Verhältnisse wird aus Vorsicht angenommen, daß die Vergünstigungen bezw. die Nettobeiträge, des proponierten Tarifs entgegen dem deutschen Landtarif sich um 10 % erhöhen und daß ein Teil, der für die Unkosten etc. bestimmten Bruttobeiträge, einschließlich Rückzahlungsreserven 33 ⅓ % desselben betragen werden, sodaß der Beitrag

$$P \frac{0{,}725 \cdot 11}{1 - 0{,}333} = 1{,}20\ P$$

betragen muß.

NB. Die deutsche Statistik zeigt, daß die Gesamtunkosten, Werbekosten, Inkassokosten, eigentliche Administrationskosten, der Kranken-

versicherungsanstalten im Jahre 1930 durchschnittlich 21,9 % der Beiträge betragen haben.

5. Die Unkosten der Sterbegelder sind auf Grund der Sterbeurkunden des polnischen Staates durch Prof. Stefan Szulc (Vierteljahrstatistik, Jahrgang 1931, Band VIII, 1. Teil) berechnet worden.

In den maßgebenden Versicherungsjahren betragen die Sterbefälle durchschnittlich bis 10 % jährlich. Mit Rücksicht auf die kleinen gegenüber anderen Vergünstigungen, hat die Bedeutung der Begräbnisgelder keine Dringlichkeit die Beiträge für den Sterbefall gemäß dem Alter des Versicherten zu zerlegen. Bei Zl 300,— Sterbegelder nach 3-jähriger Dauer der Versicherung soll der jährliche Beitrag Zl 3,— betragen, was monatlich 25 Groschen ausmacht. In den ersten Jahren der Versicherung dementsprechend weniger.

6. Der grundsätzliche ganze Beitrag gemäß des projektierten Tarifs soll betragen (vergl. z. B. die durch die deutsche Versicherungszeitung angegebene Statistik):

Für Männer	4,00 x 1,2 + 0,25	= Zl	5,—
„ Frauen	6,00 x 1,2 + 0,25	= „	7,50
„ Familien (Sa. der 2 Einheiten)		= „	13,50
Für jedes Kind	2,50 x 1,2	„	3,—

Unabhängig von dieser Aktion gründeten wir auf Wunsch unserer Leser und Abonnenten die vorgenannte Institution unter dem Namen

Sozialwirtschaftliche Zwecksparkasse

Genossenschaft m. b. H.

Zweck dieser Genossenschaft ist, den Mitgliedern sozialwirtschaftliche Hilfe zukommen zu lassen.

Die Genossenschaft ist in folgende Abteilungen eingeteilt:

1. Kreditabteilung
2. Kleinsparerabteilung
3. Dringlichkeitshilfe
4. Abteilung für Aussteuerbeschaffung
5. Beratungsstelle.

Kaum zu verantworten

wäre es, wenn Sie nicht rechtzeitig dafür Sorge tragen würden,

Ihren Beitrag pünktlich zu bezahlen.

Halten Sie den kleinen Betrag für die Monatsschrift stets bereit wenn der Bote kommt, oder senden Sie rechtzeitig an unser P. K. O. Konto Nr. 307 802.

Bleiben Sie in Ihrem Interesse und zum Wohle Ihrer Familie dieser Zeitschrift treu? — Dann handeln Sie klug!

1. Zur Tätigkeit der Kreditabteilung gehört in erster Linie Erteilung von Krediten an Mitglieder dieser Vereinigung und zwar die sogenannten Baukredite oder zum Ankauf von Grundstücken, Geschäften usw. wie auch zur Ablösung anderer schon existierenden Schulden.

Ansprüche auf Erteilung von Krediten sind folgende:

1. Antragsteller muß Mitglied der Genossenschaft sein, d. h. mindestens 1 bis höchstens 3 Anteilscheine besitzen. Die Höhe eines Anteilscheines akklusive Einschreibegebühr von Zl 10,— beträgt Zl 50,— welche im Ganzen oder geteilt in monatlichen Raten von Zl 5,— binnen 10 Monaten eventuell zu Zl 2,50 innerhalb 20 Monaten eingezaht werden müssen.

2. Eine besondere Einschreibegebühr in Höhe von Zl 20,— und Zl 15,— zur Deckung der Administrations- und Auskunftskosten.

3. Der Teilhaber muß mindestens 10 % der beantragten Summe einzahlen und zwar beispielsweise will jemand einen Kredit von 5000 Zl so muß er mindestens Zl 500,— schon eingezahlt haben. Die Rechte und Pflichten der Kreditabteilung sind im besonderen Reglement ausgegeben.

Zur Charakterisierung, in welch fatalen Verhältnissen sich diejenigen befinden, die kein eigenes Haus, sondern zu Miete wohnen, geben wir nachstehend die analogische Zusammenstellung eines Warschauer Bau- und Sparvereins (»Wzajemność«):

1. Wieviel zahlst Du Miete während 230 Monaten zu Zl 150,— monatlich im fremden Hause?	Antwort: Zl 34 500,—	Was hast Du? Als Mieter nichts!
2. Wieviel zahlst Du Zinsen (12%) während 230 Monaten von der Hypothekschuld?	Antwort: Zl 27 600,—	Was hast Du? Zl 12 000 Schulden als Hauseigentümer!
3. Wieviel zahlst Du während 230 Monaten für ein eigenes Haus durch von uns erteilten Kredit von Zl 12000?	Antwort: Zl 20 880,—	Was hast Du? Ein schuldenfreies Haus!

So kommen die Mitglieder unserer Vereinigung zu Wohlstand, was hier als Beispiel klar an der Hand steht.

Daß, die Kreditabteilung eine sehr gute Zukunft hat, soll nur ein Beispiel an den ausländischen Vereinigungen genommen werden, welche z. B. in Amerika und England ein Kapital von ca. 100 Miliarden Zloty besitzen und dank dieser, 15 Millionen Mitgliedern zu eigenem Haus und Hof gekommen sind. Auch in Deutschland entwickeln sich diese Vereinigungen sehr gut, und wir sehen keine Hindernisse, warum auch bei uns solche Vereinigungen nicht existieren könnten, wenn hier der gute Wille, Arbeit und Ehrlichkeit zusammenarbeiten.

2. Kleinspar-Abteilung. Mitglied der Sparabteilung kann jeder werden, der Mitglied der Genossenschaft ist und die vorgeschriebene Einschreibegebühr und Anteile einzahlt sowie die Sparbeiträge von monatlich

Zl 3,— oder täglich Zl 0,10 abführt. Bei dieser Sparmaßnahme erhält jeder Sparer

nach 5 Jahren Zl 2 150,—
„ 10 „ „ 5 000,—
„ 15 „ „ 8 750,—

Die Sparer, die gemäß dieses Systems sparen, können langfristige Anleihen in Höhe des 10-fachen eingezahlten Betrages erhalten und haben außerdem die Rechte auf kurzfristige Anleihen die die Höhe von ¾ des eingezahlten Betrages nicht übersteigen dürfen.

Um unsere Mitglieder zum Sparen anzuhalten, haben wir Sparprämien ausgesetzt, von denen jährlich unter 250 Sparern eine zur Auslosung gelangt und zwar auf diesen Betrag welchen der Sparer nach Einzahlung aller Beiträge erhalten soll. Dieses führen wir nach folgendem Beispiel ein: Ein Mitglied, welches sich verpflichtete während 10 Jahren monatlich Zl 30,— Sparbeträge einzuzahlen, hat diesen Vorteil, daß er bei der Verlosung der Prämie schon nach 1 Jahre Zl 5 000,— erhält

Der Sparer hat nun durch dieses Sparsystem einen Nutzen, weil sich das eingezahlte Kapital verzinst und außerdem kann der [er durch die Prämienauslosung viel gewinnen.

3. Abteilung für Dringlichkeitshilfe. Von diese Abteilung können Mitglieder Nutzen ziehen in außergewöhnlichen Fällen von Erkrankungen, Gerichtskosten, Steuerlasten, zur Begleichung von sämtlichen Pretensionen, die einen wirtschaftlichen Ruin des Mitgliedes nach sich ziehen könnten.

4. Abteilung für Aussteuerbeschaffung. Jedes Mitglied der Genossenschaft kann sich außerdem als Mitglied dieser Abteilung einschreiben lassen die ihm sehr große Vortelle bietet, denn im Falle einer Verheiratung hat das Mitglied schon ein Recht nach 2 jähriger Mitgliedschaft auf die Auszahlung einer Summe von Zl 2 000,— unter dieser Bedingung, daß wenn die Eintrittsgebühr von Zl 5,— und die Beitragsgebühr von ebenfalls Zl 5,— pünktlich also in 20 Monaten Zl 100,— eingezahlt wurden. Im Falle einer Verheiratung eines Mitgliedes hat außerdem jedes Mitglied dieser Abteilung in jedem einzelnen Falle Zl 2,— jedoch nicht mehr wie Zl 100,— jährlich einzuzahlen.

Wenn das Mitglied binnen 10 Jahren Mitgliedschaft von dieser Abteilung keinen Gebrauch gemacht hat, so erhält er oder seine Angehörigen die eingezahlten Beträge summiert zurück.

Auch hier kommt jährlich eine Prämie in Höhe von Zl 5000,— zur Verlosung, die auf 2000 Mitglieder einem Mitglied, welches den Anspruch auf Zl 2000,— Mitgift hat, zufällt.

Wir weisen darauf hin, daß diese Mitgiftbeiträge auch dritte Personen wie Vater, Mutter usw. für ihre Kinder zahlen können.

5. Beratungsstelle. Erteilt Beratungen in sämtlichen technischen, kaufmännischen, finanziellen, gerichtlichen, administrativen, Steuer, sanitären und anderen Fällen.

Zur näheren Orientierung siehe umstehende **Tabelle über Ein- und Auszahlungen** für die Mitglieder der Genossenschaft.

Zl 3,— oder täglich Zl 0,10 abführt bei dieser Sparmaßnahme erhält jeder Sparer

nach 5 Jahren Zl 215,—
„ 10 „ „ 500,—
„ 15 „ „ 875,—

für einen Beitrag von monatlich Zl 30,— bezw. täglich Zl 1,— erhält der Sparer

nach 5 Jahren Zl 2150,—
„ 10 „ „ 5000,—
„ 15 „ „ 8750,—

Die Sparer, die gemäß dieses Systems sparen, können langfristige Anleihen in Höhe des 10-fachen eingezahlten Betrages erhalten und haben außerdem die Rechte auf kurzfristige Anleihen die die Höhe von ¾ des eingezahlten Betrages nicht übersteigen dürfen.

Um unsere Mitglieder zum Sparen anzuhalten, haben wir Sparprämien ausgesetzt, von denen jährlich unter 250 Sparern eine zur Auslosung gelangt und zwar auf diesen Betrag welchen der Sparer nach Einzahlung aller Beiträge erhalten soll. Dieses führen wir nach folgendem Beispiel ein: Ein Mitglied, welches sich verpflichtete, während 10 Jahren monatlich Zl 30,— Sparbeträge einzuzahlen, hat diesen Vorteil, daß er bei der Verlosung der Prämie schon nach 1 Jahre Zl 5000,— erhält.

Der Sparer hat nun durch dieses Sparsystem einen Nutzen, weil sich das eingezahlte Kapital verzinst und außerdem kann der er durch die Prämienauslosung viel gewinnen.

Tabelle.

Abteilung	Einschreibe Gebühr	Anteil zur Genossenschaft	Beitritts-gebühr in die Abteilungen	Administra-tions-kosten	Andere Zahlungen	Vergünstigungen
Kreditabteilung	10,—	50,— Zl zahlbar 10 x 5 oder 20 x 2,50 höchstens 5 Anteile 5 x 50	20,—	15,—	10 % der beantragten Anleihe	Langfristiger Amortisationskredit in Höhe des 10fachen eingezahlten Betrages gemäß dem Prozentsatz der Bank Spolek Zarobkowych
Sparabteilung	10,—	50,— Zl zahlbar 10 x 5 oder 20 x 2,50 höchstens 5 Anteile 5 x 50	— —	— —	**Beiträge ab 3,— Zl monatlich**	a) bei 3 Zl monatl. nach 5 Jahren Zl 215; nach 10 Jahren Zl 500; nach 15 Jahren Zl 875,—. b) Kurzfristige Kredite in Höhe von ¾ des eingezahlten Gesamtbetrages. c) Erstlingsrecht zur Erlangung von langfristigen Anleihen. d) Prämien.
Schnellhilfs-abteilung	10,—	50,— Zl zahlbar 10 x 5 oder 20 x 2,50 höchstens 5 Anteile 5 x 50	— —	— —	— —	Rat und Hilfe in wichtigen Angelegenheiten
Mitgiftabteilung	10,—	50,— Zl zahlbar 10 x 5 oder 20 x 2,50 höchstens 5 Anteile 5 x 50	5,—	— —	100 Zl a Zl 5,— in 20 Monaten zugleich Zl 2,— im Einzelfall von Verheiratung eines Mitgliedes jedoch nicht mehr wie 100 Zl jährlich	a) Zl 2000,— im Falle Verheiratung; b) **Mitgiftspräm e**

Vom Verlag:

Der Verlag erstattete im weiteren Verlauf die Kosten für Arzt und Arzneien folgenden Abonnenten des „Dobro Ludu":

infolge Krankheiten:

190 Horzela Margarete, Ehefrau, Siemianowice, Bytomska 38
191 Furgoł Josef, Konditor, Król-Huta, Sobieskiego 15
192 Maus Anastasia, Ehefrau, Wielkie-Hajduki, Ligonia 2
193 Such Eugenie, Ehefrau, Szarlocinicc, Król-Hucka 9
194 Olszynka Julie, Ehefrau, Rożdzień, Hutnicza 11
195 Hirsch Klara, Schneiderin, Król-Huta, Mickiewicza 29
196 Oczipka Anna, Fräulein, Król-Huta, Wolności 63
197 Franoszek Paul, Kaufmann, Nowa Wieś, Sienkiewicza 8
198 Klytta Ottilie, Verkäuferin, Król-Huta, Bytomska 41
199 Kropka Konrad, Kostuchna, Dworcowa
200 Bulka Alois, ledig, Szarlej, Gimnazjalna 20
201 Konopka Anna, Ehefrau, Katowice Kozielska 1
202 Siemianowski Josef, Żory, Rynek 18
203 Weniger Stefanie, Tochter, Katowice, Opolska 7
204 Rutke Franz, Kaufmann, Katowice, Kościuszki 40
205 Wakan Marie, Bäckerei, Niedobczyce, Kościelna 60
206 Frentzel Marie, Bäckerei, Katowice, Zabrska 15
207 Skórka Gertrud, Kaufmannsfrau, Katowice III, Wojciechowskiego 4
208 Sachs Adolf, Kaufmann, Rydułtowy, Mickiewicza 4
209 Kaczmarczyk Marie, Ehefrau, Chorzów, plac Piastowski 21
210 Musioł Emil, Pszów, plac św. Jana 1
211 Musioł Franziska, Schneiderin, Król-Huta, Katowicka 54
212 Gawron Martha, Ehefrau, Orzegów, Bytomska 22
213 Smarslik Martha, Kaufmannsfrau, Bielszowice, Zabrska 3
214 Strużyna Magdalene, Ehefrau, Świętochłowice, Wolności 18
215 Walczak Veronika, Ehefrau, Katowice, Sienkiewicza 2
216 Kopka Anna, Witwe, Siemianowice, Bytomska 18
217 Koletzko Leokadia, Schneiderin, Katowice, Wojewódzka 18
218 Röther Anna, Witwe, Siemianowice, Bytomska 18
219 Kubitza Ryszard, Obermeister, Król-Huta, Mickiewicza 31
220 Ehrlich Anna, Ehefrau (Kaufmann) Król-Huta, Szpitalna 14
221 Wons Josef, Nowy Bytom, Wolności 3
222 Mądry Marcin, Piekary Rudne, Kreis Tarnowitz
223 Gawron Johann, Orzesze, Bytomska 22
224 Klaczko Wilhelm, Knurów, Wilsona 85
225 Christ Georg, Siemianowice, Sobieskiego 7
226 Klaczka Sofie, Knurów, Wolności 85
227 Kerger Eduard, Brzeziny, 3 Maja 85
228 Horzela Margarete, Ehefrau, Siemianowice, Bytomska 38
229 Piątek Elisabeth, Ehefrau, Nowy Bytom, Niedurnego 34
230 Jarząbek Josef, Brzeziny, Powstańców 5
231 Pyka Richard, Michałkowice, Kościelna 46 b.